

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ห้องสมุดประชาชน เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางเลือกหนึ่งของประชาชนที่จะส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยเหตุที่ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ทางด้านวิชาการต่าง ๆ ที่สามารถค้นคว้าได้อย่างหลากหลายตามความสนใจและความต้องการของประชาชน ภาระงานที่สำคัญของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน จึงมีความสำคัญซึ่งต้องนำนโยบายการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนไปปฏิบัติให้บังเกิดผล ก่อให้เกิดการสร้างสรรค การบริการสื่อทุกประเภทได้อย่างหลากหลายและที่สำคัญยังต้องทำหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องอีกประการหนึ่งด้วย

ในปีงบประมาณ 2557 สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ จึงได้พัฒนาเอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนได้นำไปศึกษาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในเอกสารจะประกอบไปด้วยความรู้และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในภารกิจ ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเกิดประโยชน์ต่อบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนได้ตามที่เห็นสมควร

สถาบัน กศน. ภาคเหนือ ได้รับความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดพิจิตร เพชรบูรณ์และจังหวัดลำปาง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์บุคลากรที่สำคัญ ดังปรากฏชื่อในท้ายเอกสาร ร่วมในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านห้องสมุดประชาชน จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

(นายประเสริฐ ทอมดี)

ผู้อำนวยการสถาบัน กศน. ภาคเหนือ

กันยายน 2557

สารบัญ

คำนำ		
สารบัญ		
บทนำ	ห้องสมุดกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต บทบาทหน้าที่ของบรรณารักษ์	1
ตอนที่ 1	การอ่านและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	6
	การอ่านและความสำคัญของการอ่าน	6
	แนวคิดในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	11
	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	12
	ประเภทของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	13
	แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	14
	เทคนิคการจัดป้ายนิเทศ	16
	เทคนิคการหัดวาดรูปการ์ตูน	19
ตอนที่ 2	แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	31
	กิจกรรมหนังสือเล่มแรก bookstart	31
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบค่าย	42
	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบค่าย	46
	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สู่อาเซียน	60
	แบบประเมินความพึงพอใจ	83
ภาคผนวก		86
	จรรยาบรรณของบรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด	87
บรรณานุกรม		89
คณะผู้จัดทำ		90

บทนำ

ห้องสมุดกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้ตลอดชีวิต

“การเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต”

การเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลากรในองค์กรต่าง ๆ เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายแง่มุมของชีวิต มนุษย์ผู้คนในสังคมแห่งการเรียนรู้จึงควรนำการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่องและเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองในการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน การติดตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ อันนำไปสู่คุณภาพการปฏิบัติงานและการบริการที่เป็นเลิศ อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการเรียนรู้จะทำให้คนไทยสามารถปรับตัวอยู่ในโลกปัจจุบันได้ ซึ่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการคือ

1. การเรียนเพื่อรู้
2. การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง
3. การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน
4. การเรียนรู้เพื่อชีวิต

จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ แหล่งการเรียนรู้มีหลากหลาย รวมถึงห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ เอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต่อยอดความรู้ และเป็นฟันเฟืองสำคัญในการสร้างเสริมกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ห้องสมุดกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในโลกยุคปัจจุบันเป็นยุคข่าวสารข้อมูลที่ทั่วโลกสามารถที่จะรับรู้ข่าวสารได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว จึงมีผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญทัดเทียมกับ

อารยประเทศทั้งหลาย ดังนั้น ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคน ในประเทศให้เป็นคนรักการอ่าน รักการเรียนรู้ และพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความรู้เป็นฐาน ซึ่งในปัจจุบันการแสวงหาความรู้ค้นหาได้ไม่ยาก เนื่องจากความรู้มีมากมาย หลากหลายและมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างไม่จำกัด จนทำให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ห้องสมุดจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างหลากหลายตามความสนใจและความต้องการของตนเอง และบุคลากรที่ขับเคลื่อนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดนั่นเอง ภาระงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ถือเป็นบทบาทที่สำคัญในการดำเนินงานห้องสมุด มีดังนี้

บทบาทหน้าที่ของบรรณารักษ์

บรรณารักษ์ คือ ผู้นำของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่ง ภารกิจของบรรณารักษ์ คือ การนำนโยบายการดำเนินการห้องสมุดประชาชนไปปฏิบัติให้บังเกิดผล ก่อให้เกิดการบริการที่หลากหลาย เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย บรรณารักษ์เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบห้องสมุดประชาชนทางด้านกายภาพ หรือที่เรียกว่าโครงสร้างพื้นฐานทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดมีหน้าที่จัดเตรียมและสร้างสรรค์การบริการสื่อทุกประเภทและ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ห้องสมุดมีชีวิตชีวา

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด คือ บุคคลสำคัญที่ เป็นผู้ช่วยเหลือ หรือปฏิบัติหน้าที่แทน ในกรณีที่ไม่มีบรรณารักษ์ หรือมีบรรณารักษ์แต่บรรณารักษ์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กล่าวได้ว่า ทั้งบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่างก็มีความสำคัญในฐานะ ผู้ขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินการห้องสมุดประชาชนให้ไปถึงกลุ่มเป้าหมายนั่นเอง โดยมีภาระงานหลัก ๆ ได้ 6 ด้าน ดังนี้คือ

1. บริการยืม-คืนหนังสือและสื่ออื่น ๆ เป็นกิจกรรมที่ประชาชนสามารถยืมหนังสือและสื่อต่าง ๆ ไปอ่านและไปศึกษา และนำกลับมาคืนตามกำหนด

2. บริการช่วยค้นคว้าและตอบคำถาม เป็นกิจกรรมที่บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะช่วยเหลือประชาชนผู้มาใช้บริการให้ศึกษาค้นคว้าได้ง่ายขึ้น โดยมีบรรณารักษ์หรืออุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกในการสืบค้น เช่น บัตรคำ โปรแกรมการสืบค้นจากคอมพิวเตอร์

3. บริการส่งเสริมการอ่านและการใช้สื่อ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการอ่านและการใช้สื่อ เช่น การแนะนำหนังสือที่น่าสนใจและสื่อใหม่ ๆ การเชิญผู้เขียนหรือผู้ประพันธ์ไปพบสมาชิกในบางโอกาส

4. บริการตามความต้องการเฉพาะ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในห้องสมุดเพื่อบริการกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย เช่น มุมเด็ก มุมสืบค้นอินเทอร์เน็ต มุมคูหนัง ฟังเพลง มุมกาแฟ ห้องคาราโอเกะ เป็นต้น

5. บริการนอกห้องสมุดหรือชุมชน เป็นกิจกรรมที่จัดบริการให้บริการในรูปแบบห้องสมุดเคลื่อนที่ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ดึงชุมชนเข้ามาเป็นเจ้าภาพร่วมการจัดกิจกรรม

ดังจะเห็นได้ว่า บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความสำคัญในฐานะผู้ขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนให้ไปถึงกลุ่มเป้าหมายโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนั้น บรรณารักษ์ยุคใหม่ควรมีแนวคิดที่เปิดกว้าง กล้าคิดกล้าทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของงานห้องสมุดที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ความต้องการของผู้ใช้บริการ บรรณารักษ์จึงควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. เป็นนักคิด บุคคลที่ขบคิดและวางแผนสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดการเรียนรู้ และ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างไม่จำกัด อยู่เพียงภายในห้องสมุดเท่านั้น ตรงกันข้าม ภายนอกห้องสมุดหรือสถานที่ห่างไกลออกไปก็สามารถจัดกิจกรรมได้ รู้จักคิดที่จะนำกิจกรรมต่าง ๆ ไปต่อยอดให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. นักแสวงหาและสร้างเครือข่าย สามารถสร้างเครือข่ายการให้บริการได้กว้างขวางยิ่งขึ้น จากการจัดกิจกรรมสามารถสร้างทีมงาน ที่มีคุณภาพทั้งภายนอกและภายในห้องสมุดที่มีความเข้มแข็ง เพราะได้ร่วมงานหลายขั้นตอน และได้ร่วมมือกับหลายหน่วยงาน หลายระดับ มองเห็นช่องทางและสามารถสร้างเครือข่ายได้มากขึ้น ตลอดจนการเรียนรู้ที่จะอยู่และทำงานร่วมกัน

3. นักประชาสัมพันธ์ นักประชาสัมพันธ์เป็นเสมือนหน้าต่างขององค์กร เช่นเดียวกับบรรณารักษ์เปรียบเสมือนหน้าต่างของห้องสมุด ซึ่งการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

ของห้องสมุดส่วนหนึ่งต้องใช้ความสามารถของบรรณารักษ์ มีบุคลิกภาพเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายช่วยเหลือ ไม่รอให้ผู้ใช้บริการร้องขอ

4. เป็นนักพัฒนา บรรณารักษ์ ต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ใฝ่หาความรู้ตลอดเวลา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงาน ให้ทันต่อสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

5. เป็นนักการตลาด บรรณารักษ์ในปัจจุบันจะต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการให้บริการเชิงรุก แทนการตอบสนองผู้ใช้ในเชิงรับ คือจะต้องรู้ความต้องการของผู้ใช้ว่าผู้ใช้ต้องการอะไร แล้วดำเนินการจัดหา และกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการใช้บริการ เพื่อให้ห้องสมุดกลายเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญที่อยู่ในใจของผู้ใช้เสมอ

6. เป็นนักบูรณาการ บรรณารักษ์ต้องมีความสามารถในการนำความรู้มาผสมผสานกับระบบเทคโนโลยี และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด

7. มีจิตบริการ หัวใจสำคัญของงานห้องสมุดคือ งานบริการ บรรณารักษ์จึงต้องมีจิตใฝ่บริการ ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกันต่อผู้ใช้บริการทุกคน

จากคุณลักษณะของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ที่เป็นนักพัฒนา มีการพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการนำความรู้ที่ทันสมัย แปลกใหม่ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงาน เทคโนโลยีจึงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการพัฒนางานห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดยุคใหม่

เทคโนโลยีกับการบริหารงานห้องสมุด

ห้องสมุดเกี่ยวข้องข้องกับการจัดการและการบริหารสื่อการเรียนรู้ทั้งสามประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการ

จัดเก็บ ดังนั้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานห้องสมุดจึงมีความจำเป็น จะเห็นได้จากห้องสมุดที่นำเอาเทคโนโลยี รวมถึงระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาสนับสนุนการดำเนินงานบริการด้านห้องสมุด รองรับการใช้บริการของประชาชน เช่น

1. ระบบบริการยืม – คืน ทรัพยากรด้วยแถบรหัสบาร์โค้ด
2. ระบบบริการสืบค้นข้อมูลทรัพยากร
3. ระบบตรวจเช็คสถิติการใช้บริการห้องสมุด
4. ระบบตรวจเช็คสถิติการยืม – คืนทรัพยากร

จากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการบริการ ซึ่งรวมถึงประโยชน์ที่ผู้ใช้บริการได้รับจากการใช้เทคโนโลยี ในการเรียนรู้ เช่น การเรียนศิลปะโดยการตัดกระดาษใช้โปรแกรม Microsoft Word โปรแกรม Microsoft Excel โปรแกรม Microsoft Power Point และผู้ใช้บริการ ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารทางวิชาการอื่น รวมถึงการติดต่อสื่อสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์(Electronic) หรือ (E-mail) เพื่อใช้รับส่งข่าวสาร ข้อมูลรูปภาพ และส่งงานต่าง ๆ ได้

ตอนที่ 1

การอ่านและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การอ่าน (reading)

ราชบัณฑิตยสถานนิยามว่า “อ่าน” หมายถึงว่าตามตัวอักษร ส่วน“การอ่าน”หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมา เป็นความรู้ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถ นำความรู้ ความคิดหรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ ประโยชน์ได้ซึ่งมีความหมายในลักษณะเป็นการรับแล้วถ่ายทอดโดยใช้ตัวอักษร สัญลักษณ์ เพื่อสื่อความคิดและความหมายนั้น

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะอย่างหนึ่งของมนุษย์เรา ที่ต้องนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ทักษะการอ่านนี้เราสามารถพัฒนาหรือฝึกฝนไปได้เรื่อยๆไม่มีที่สิ้นสุดเพราะ การอ่านนั้นจะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนเรามาก การอ่านนั้นอาจจะช่วยให้ ผู้อ่านเกิดความสดใสสบายใจหรือสนุกสนานไปกับการอ่านได้ ถ้าเราขาดการอ่านไป เราก็จะเป็นคนที่ไม่สมบูรณ์ในชีวิตดังคำกล่าวของนักปราชญ์ชาวอังกฤษกล่าวไว้ว่า “การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์”

การอ่าน เป็นพฤติกรรมกรรมการรับสาร ที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟัง และการพูด ปัจจุบันมีผู้รู้ นักวิชาการและนักเขียนนำเสนอ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและงานสร้างสรรค์ตีพิมพ์ ในหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาก เพื่อรักษาไว้ เป็นหลักฐานแก่ผู้อ่านในรุ่นหลัง ๆ ความสามารถในการอ่าน จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นยิ่ง ต่อการเป็นคนที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบันจะเห็น

ได้ว่า องค์การระดับนานาชาติ เช่น องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จะใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรประเทศต่าง ๆ เป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ

เกี่ยวกับการอ่าน มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการอ่านที่คล้ายคลึงกันพอสรุปได้ว่า

1. การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งที่เราได้อ่าน
2. การอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
3. การอ่านเป็นกระบวนการจับใจความจากสิ่งที่เราได้อ่าน
4. การอ่านเป็นกระบวนการที่จะทำให้เราเข้าใจภาษาเขียน
5. การอ่านเป็นกระบวนการถอดความจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิด เพื่อนำไปใช้ประโยชน์
6. การอ่านเป็นทักษะที่รวมทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ได้แก่ ทักษะในการ คิดและทักษะทางไวยากรณ์
7. การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งพิมพ์หรือข้อเขียนตีความเพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดในการรับสาร เป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะตัว เป็นการถ่ายทอดความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพที่ได้ดูออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด ทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านแล้วนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติ ปัญญา สังคมและอารมณ์

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ดีขึ้นและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพราะการอ่านเป็นปัจจัยในการพัฒนาบุคคล ช่วยให้เกิดความงอกงามของ

สติปัญญา ทำให้เรารู้จักคิดเปิดโลกทัศน์ให้กว้าง จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ และความบันเทิงทางใจ การอ่านยังสามารถทำให้คนนำความรู้ที่ได้พัฒนาตนเองพัฒนาชุมชน รวมถึงนำไปพัฒนาประเทศได้ด้วย

การอ่านทำให้ผู้อ่านมีคลังข้อมูลอยู่ในสมอง เพราะการอ่านเป็นการรับสาร ผู้อ่านจะได้รับสาระความรู้ ทำให้เป็นผู้ที่ทันโลก ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ คลังข้อมูลนี้เป็นพื้นฐานแห่งความรู้ ที่จะนำไปสู่การคิดได้ คิดเป็นในโอกาสต่อไป การอ่านทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาความคิดเนื่องจากการอ่านเป็นพฤติกรรมการรับสาร ที่มีความคิดเป็นแกนกลาง ขณะที่อ่านผู้อ่านจะต้องใช้สมองขบคิด พิจารณา ค้นหาความหมาย และทำความเข้าใจข้อความที่อ่านไปตามระดับความสามารถ การอ่านนี้เป็นผลมาจากการฝึกสมองขณะที่อ่าน ทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิด ผู้ที่อ่านหนังสือมากจึงมักเป็นปราชญ์หรือนักคิด การอ่านหนังสือจึงทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาการใช้จินตนาการเพราะการอ่านทำให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดอย่างอิสระ สามารถสร้างภาพในใจของตนเองโดยการตีความจากภาษาของผู้เขียน ดังนั้นแม้จะอ่านหนังสือเล่มเดียวกันแต่ผู้อ่านก็อาจมีภาพในใจที่แตกต่างกันไปตามจินตนาการของแต่ละคน นักการศึกษาต่างเห็นตรงกันว่าประสบการณ์ครั้งแรก ในการอ่านนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวของเด็กความสำเร็จในการเรียน ตลอดจนทัศนคติของเด็กที่มีต่อการอ่านหนังสือ จะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาสืบไป (กรมวิชาการ 2546 : 11) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านว่า คนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือหรือไม่มีนิสัยรักการอ่านจะเป็นสิ่งบั่นทอนความก้าวหน้าทางด้านวัตถุและจิตใจ (จารุณี ฝิโลประการ 2538 : 6) เห็นว่าการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เด็ก จะส่งเสริมให้เด็กเป็นคนดีพร้อมทั้งทางกาย วาจา ใจและสติปัญญา อันประกอบด้วยมีความรู้ดี ความประพฤติดี มีพละทานมัชฌมบูรณ์ดี สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองและนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวชุมชนประเทศชาติ ตลอดจนมนุษยชาติทั้งมวลและ (สวัสดี เรื่องพิเศษ 2523 : 5) การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน ควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็กเพราะเมื่อเด็กรักการอ่านตั้งแต่เล็ก ๆ แล้ว เวลาที่เติบโตขึ้นนิสัยรักการอ่าน

จะติดตัวต่อไปเรื่อย ๆ เป็นผลดีต่อการเรียนและการปรับปรุงตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมของเด็กได้เป็นอย่างดี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านหนังสือในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ.2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (อ้างถึงในสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย, 2543, หน้า 4) ไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยไม่จำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะตั้งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและมีราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่นจึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนะได้มากกว่า ไม่ยึดติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง
8. วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

การอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ดังนั้นจึงต้องคอยกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนโดยการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ ทุกระดับชั้นเพื่อที่ประชาชนจะได้เห็นความสำคัญของการอ่านอย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต ไม่ใช่เพียงช่วงระยะเวลาใด

เวลาหนึ่งของชีวิตอันจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ ได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ซึ่งการอ่านนั้นจะช่วยในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ช่วยในการเพิ่มความรู้ให้แก่ตนเอง ไม่แคบอยู่กับเฉพาะเรื่องส่วนตัวของตนเอง
2. ช่วยพัฒนาความคิดให้เกิดการคิดมากยิ่งขึ้นเพราะประสบการณ์ของการอ่าน จะช่วยเสริมสร้างความรู้ด้านสติปัญญา และช่วยในการพัฒนาสื่อหรือความคิดในด้านต่าง ๆ
3. ช่วยให้สังคมยอมรับเรามากขึ้นในการอ่านนั้นจะช่วยให้เราปรับตัวของเราเอง เข้ากับสังคมได้ดี เพราะในหนังสือที่เราอ่านจะมีประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้อื่นให้เราได้คิดแล้วนำมาปรับใช้กับตัวเรา
4. ช่วยในการเสริมประสบการณ์ชีวิต ให้ประสบผลสำเร็จเพราะในหนังสือจะมีประสบการณ์ของผู้อื่นให้เรามาศึกษา และปรับปรุงแก้ไขของตัวเองให้ดีกว่าคนอื่น

5. ช่วยให้เรา มีความบันเทิงและความสนุกสนานในการอ่าน ถ้าเราเป็นคนชอบอ่านเราก็จะสนุก แต่ถ้าเราไม่ชอบอ่านเราก็จะรู้สึกเบื่อ ดังนั้นเราควรจะอ่านให้มากจะได้มีความสุขและความบันเทิงในตัวเองมากขึ้น

จากความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการอ่านมีคุณค่าต่อชีวิตมนุษย์อย่างมากหลายทาง ทั้งสติปัญญา อารมณ์ และทางสังคม ทำให้เราได้คิด ได้รู้แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตัวเราได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้อ่านด้วยว่ามีความตั้งใจในการอ่านมากอ่านน้อยเพียงใด ถ้าอ่านอย่างไม่ตั้งใจผู้อ่านจะไม่รู้เรื่องในสิ่งที่ตนอ่านทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งควรจะเอาเวลานั้นไปทำอย่างอื่นจะดีกว่า ฉะนั้นลองถามตัวเองดูว่าวันนี้คุณอ่านหนังสือแล้วหรือยัง

แนวคิดในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การส่งเสริมอย่างถูกต้องและความรักความเข้าใจเป็นพื้นฐาน ก่อนที่เราจะพูดถึงการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก เราควรต้องศึกษาวิธีการแนวคิดและแนวปฏิบัติที่จะส่งเสริมลูกหลาน เด็กนักเรียนให้อ่านหนังสือ รักหนังสือได้อย่างไร

บางคนอาจเข้าใจว่า นิสัยรักการอ่าน ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ครอบครัวต้องมีฐานะ เด็กจึงจะรักการอ่าน ในเรื่องนี้ได้ มีการสำรวจและวิจัยดูแล้ว พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมมีผลกระทบต่อนิสัยรักการอ่านน้อยมาก ไม่ว่าจะครอบครัวจะมีฐานะร่ำรวยปานกลาง หรือฐานะยากจน เด็กจะพัฒนานิสัยรักการอ่านขึ้นมาได้ ด้วยเหตุปัจจัยอื่น ๆ ที่คล้ายกัน โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับฐานะเท่าใดนัก (ยกเว้นในกรณีที่ครอบครัวมีฐานะยากจนเด็กขาดพัฒนาการใน ชั้นพื้นฐานทางร่างกายและสติปัญญา) ทั้งนี้เป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครองที่มีฐานะดีย่อมสามารถสนับสนุนเด็กได้มากกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน แต่ก็ปรากฏว่า เด็กยากจนที่รักการอ่านจะสามารถแสวงหาหนังสือ และสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่รอบตัวมาอ่านอย่างกระตือรือร้นได้ ในขณะที่เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย แม้ผู้ปกครองจะซื้อหาหนังสือมาให้มากมายเพียงใด ก็ยังไม่สนใจหนังสือเท่าใดนักซึ่งกลุ่มครอบครัวลักษณะเช่นนี้มีอยู่ไม่น้อยทีเดียว อีกทั้งการอ่านหนังสือของคนไทยเป็นกิจกรรมที่ไม่แพร่หลายแม้ในหมู่ผู้รู้หนังสือแล้ว โดยเฉพาะการหาอ่านหนังสือที่ดีและมีสาระยังมีน้อย สาเหตุมีอยู่หลายประการนับตั้งแต่การขาดแคลนหนังสือที่ดี จำนวนหนังสือมีไม่เพียงพอและตรงกับความต้องการของผู้อ่าน การขาดแคลนแหล่งหนังสือที่สามารถยืมไปอ่านได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้คนขาดแรงจูงใจ และแรงกระตุ้นให้อยากอ่าน ดังนั้นหากต้องการให้การอ่านหนังสือจนเกิดเป็นนิสัย จำเป็นต้องมีการปลูกฝังและชักชวนให้เกิดความสนใจการอ่านอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักอ่านจึงควรมีลักษณะดังนี้

1. เร้าใจให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ
2. ให้เกิดความพยายามที่จะอ่านและเสริมแรงให้อยากรู้เรื่องราวที่มีอยู่ในหนังสือ

3. แนะนำ กระตุ้นให้อยากกรู้อยากเห็นเรื่องน่ารู้ต่างๆ เกิดความรอบรู้ คิดกว้างมีการอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

4. สร้างบรรยากาศที่น่าอ่าน รวมทั้งให้มีวัสดุการอ่านที่ดี มีแหล่งการอ่านที่เหมาะสมและเพียงพอ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมต้องที่ดีควรเกิดจากการร่วมมือหลายฝ่าย ซึ่งต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมและมีความเข้าใจถึงวิธีการร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมทุกครั้งควรต้องคำนึงถึงขั้นตอนการจัดดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ในการจัดให้ชัดเจน กิจกรรมมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น จัดเพื่อส่งเสริมการอ่าน การใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ ในวันสำคัญ เป็นต้น

2. คำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายว่าเป็นคนกลุ่มใด เพื่อกำหนดประเภทและลักษณะกิจกรรม รูปแบบ เนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ร่วมกิจกรรม

3. วางแผนการจัดกิจกรรม ทั้งด้านวิชาการและการบริหารจัดการ จะประกอบไปด้วยหลายงาน เช่นการจัดทำแผนการเรียนรู้(เนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เวลา ผู้รับผิดชอบ การวัดและประเมินผล) งานประชาสัมพันธ์ สถานที่สื่อ การวัดผลประเมินผล เป็นต้น

4. การดำเนินการจัดกิจกรรม เป็นขั้นตอนการปฏิบัติจริงตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนด ทั้งนี้งานทุกอย่างต้องจัดเตรียมไว้เป็นอย่างดี มีความพร้อม บางกิจกรรมอาจจะต้องมีการซักซ้อมหรือทดลองกันก่อน เพื่อทราบข้อบกพร่อง จะได้แก้ไขได้ ทันท่วงทีจัดกิจกรรม

5. การวัดผลและประเมินผล การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สามารถวัดได้ ทั้งการจัดศึกษากระบวนการและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ โดยบูรณาการเนื้อหาในสาระความรู้พื้นฐานและสาระการพัฒนาสังคมให้เข้ากับกิจกรรม ถ้ากิจกรรมเป็นลักษณะนี้ต้องมีการวัดความรู้ตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งต้องจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจด้วย

ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นงานที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อชักจูงส่งเสริมให้ ผู้มาใช้ห้องสมุดเกิดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านควร จัดกิจกรรมให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยความร่วมมือของครอบครัว ครู และองค์กรที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายให้แต่ละ หน่วยงานร่วมขับเคลื่อน และจัดสรรเงินงบประมาณในการจัดกิจกรรมอย่าง สม่ำเสมอ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมทั่วประเทศ อาทิเช่น มุมรักการอ่านในหน่วยงาน ในสถานประกอบการต่าง ๆ บ้านหนังสือ อัจฉริยะที่สำนักงาน กศน.จัดขึ้นตลอดจนแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนั้น การจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จึงเป็นเรื่องที่คนในชาติทุกระดับ ครอบครัว ชุมชนและ ประเทศต้องมีเป้าหมายร่วมกันอย่างจริงจัง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีหลาย ประเภท แต่ละประเภทมีหลายวิธีตั้งที่แม่น มาส ชวลิต (2543 : 80)นายกสมาคมห้องสมุด แห่งประเทศไทยได้กล่าวว่า กิจกรรมเพื่อส่งเสริม การอ่านมีหลายแบบ สามารถจัดกลุ่มตาม ลักษณะกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจโดยทาง ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย อย่างรวมกันก็ได้ เช่น

1. กิจกรรมที่เร้าโสตประสาท ชวนให้ ฟังใช้เสียงจากคำพูดเป็นหลัก กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การเล่านิทานให้ฟัง การเล่าเรื่องจาก หนังสือ การอ่านหนังสือให้ฟัง การแนะนำ หนังสือด้วยปากเปล่า การบรรยาย การอภิปราย การโต้วาที่เกี่ยวกับหนังสือ การบรรเลงดนตรี และร้องเพลงจากบทละครร้องทำให้เกิดความ เพลิดเพลินในอารมณ์ ถ้อยคำนั้นซึ่งนอกจากฟังเพราะแล้ว ยังทำให้มองเห็นภาพ และให้ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น เสียใจ ดีใจ เกลียดชัง รัก โกรธ แซ่ซึ้ง สงบ

2. กิจกรรมที่เราจักุประสาท ชวนให้ดู เฟ่งพินิจ อ่านความหมายของสิ่งที่เห็น กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การจัดแสดงภาพชนิดต่าง ๆ เช่น ภาพถ่าย ภาพที่ตัดเก็บรวบรวมจากวารสารหรือปฏิทินเป็นเรื่องเป็นชุด ภาพเขียน ภาพประกอบหนังสือ นิทรรศการหนังสือ การแสดงภาพหนังสือและสิ่งของจะมีคำบรรยายอธิบาย สิ่งที่แสดง สรุข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดง มุ่งให้ผู้ชมใช้สมาธิในการชม

3. กิจกรรมที่เราจักุและโสตประสาทในขณะเดียวกัน ได้แก่ กิจกรรมที่ชวนให้ดูและฟังไปพร้อม ๆ กัน ประสาททั้งสองส่วนจะประสานและทำงานร่วมกัน กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นิทานดูภาพประกอบและหูฟังเรื่องราวจากการเล่า สื่อที่ใช้ นอกจากหนังสือแล้วอาจใช้สื่ออื่น ๆ ได้ เช่น ภาพนิ่ง ประกอบคำบรรยายกิจกรรมอื่น ๆ นอกจากนี้ เช่น การจัดนิทรรศการ การสาธิต

4. กิจกรรมที่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม กิจกรรมประเภทนี้จะช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีความเพลิดเพลินและรู้สึกมีความภาคภูมิใจที่ตนเองได้แสดงความสามารถในการเล่า วาดภาพประกอบ ร้องเพลง การแข่งขันหรือให้เขียนนิทานโดยแต่งขึ้นใหม่ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง การแสดงออกทั้งความคิดเห็นและได้แสดงกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น จะทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมหรือกลุ่มเป้าหมายประทับใจและจดจำเหตุการณ์ เกิดความสนใจอยากกระทำต่อเนื่อง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแต่ละประเภทที่กล่าวมานั้น บรรณารักษ์สามารถนำมากำหนดเป็นโครงการเพื่อจัดกิจกรรมให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่เหมือนหรือแตกต่างกัน เช่น กิจกรรมหนังสือเล่มแรก Bookstart กิจกรรมค่ายรักการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สู่อาเซียน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านแต้มยอดนักอ่าน เป็นต้น

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน บรรณารักษ์ควรมีแผนการจัดกิจกรรมตลอดปีตามความเหมาะสมและความสนใจของผู้ใช้บริการทั้งในและนอกห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการอ่านและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งการจัดกิจกรรมในห้องสมุดจะเป็นจุดสนใจให้ประชาชนเข้ามาใช้บริการมากยิ่งขึ้นซึ่งการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการอ่านมีขั้นตอนในการดำเนินงานคือ สำรวจความต้องการของกลุ่มผู้ใช้บริการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้บริการ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ทั้งเชิงรุกทั้งในและนอกห้องสมุด ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน และให้มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยกระบวนการดังกล่าวเน้นกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึง ความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหาของสังคม มีการบูรณาการการอ่านกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามาจัดและหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จะทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์ในทางตรงคือการพัฒนาทักษะการอ่านจนเป็นนิสัยรักการอ่าน และประโยชน์ทางอ้อมที่มีต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถในการช่วยจูงใจและเร้าความสนใจต่อหนังสือและการอ่าน ฝึกทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน พัฒนาความคิด มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี เอื้อเพื่อช่วยเหลือกัน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ประสบความสำเร็จ ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วัยและความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ บุคลากร ลักษณะของกิจกรรม เวลา สถานที่และขั้นตอนในการจัดกิจกรรม บรรณารักษ์จึงควรศึกษาให้รอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว และการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้รู้ปัญหา และหาวิธีแก้ไขเพื่อให้กิจกรรมนั้นดำเนินการต่อไปประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เทคนิคการจัดป้ายนิเทศ

การจัดป้ายนิเทศหรือจัดนิทรรศการให้ความรู้ในเรื่องที่สำคัญ ประเด็นที่น่าสนใจ และในวันสำคัญต่าง ๆ ซึ่งบรรณารักษ์จะต้องจัดอย่างสม่ำเสมอตามปฏิทินวันสำคัญตลอดทั้ง เพื่อให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้ศึกษาหาความรู้ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดังนั้นการจัดป้ายนิเทศนั้นจะดึงดูดความสนใจมากน้อยเพียงใด บรรณารักษ์จะต้องมีเทคนิคในการจัดป้ายนิเทศดังกล่าว วิธีง่าย ๆ มีดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดป้ายนิเทศ ต้องการเน้นอะไร เช่น เพื่อคล้อยตามต่อต้าน หรือตระหนัก
2. ตั้งหัวข้อให้สัมพันธ์กับเนื้อหาเพียงแต่อ่านหัวข้อเรื่องก็ต้องการติดตามอ่านจนจบโดยมีรูปแบบ สีเส้นของตัวอักษร ภาพประกอบ ที่กลมกลืนกัน ไม่ควรใช้สีสะท้อนแสง
3. การจัดวางหัวข้อเรื่องเนื้อหา ภาพประกอบ โดยทดลองวางรูปแบบก่อน แล้วพิจารณาความเหมาะสม ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งว่าถูกต้อง สมบูรณ์ เรียบร้อยหรือไม่ จึงติดอย่างถาวรภายหลัง ควรมีจุดเด่นในป้ายนิเทศเพียงจุดเดียวเท่านั้น
4. จัดตกแต่งบริเวณรอบ ๆ ป้ายนิเทศให้มีบรรยากาศเชิญชวน น่าอ่าน เช่น ประดับด้วยต้นไม้ สวนหย่อมๆ และควรจัดวางป้ายนิเทศในสถานที่เข้าถึงได้ สะดวก และสะดวกตา อยู่ในระดับสายตาของผู้อ่าน แสงสว่างเพียงพอ

เทคนิคการเล่านิทาน

การเล่านิทาน เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กชอบกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งถ่ายทอดเรื่องราวโดยใช้เสียง และประโยคที่ชวนให้ผู้ฟังติดตามเรื่องราวจินตนาการ ภาพและเกิดความรู้สึกคล้อยตามเสียงที่เล่า การเล่านิทานแต่ละประเภทมีเป้าหมายหลักในการเล่าเหมือนกัน คือส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ มีสมาธิ เกิดความคิดและกล้าแสดงออกการมีเทคนิคในการเล่านิทาน เป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับบรรณารักษ์ที่จะสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมเทคนิคง่าย ๆ ในการเล่านิทานมีดังนี้

1. บรรณารักษ์แนะนำตนเองก่อนเล่า และบอกชื่อเรื่องนิทานที่จะเล่า
2. เริ่มเล่าช้า ๆ อย่างชัดถ้อยชัดคำ มีการแสดงท่าทางประกอบการเล่าได้อย่างกลมกลืน
3. สร้างบรรยากาศและอารมณ์ตามท้องเรื่อง ดัดเสียงตามบุคลิกของตัวละคร ทำเสียงตื้นตัน หัวเราะ ร้องไห้ ตีใจ ให้ผู้ฟังคล้อยตามเหมือนอยู่ในเรื่องจริง
4. แทรกข้อคิด คำคม คติเตือนใจสรุปการเล่าเพื่อสร้างความประทับใจให้ผู้ฟัง
5. เชิญชวน แนะนำให้ผู้ฟังติดตามอ่านนิทานในห้องสมุดประชาชนบ่อย ๆ ครั้ง เป็นประจำหรือชักชวนพ่อ แม่ให้อ่านร่วมกัน

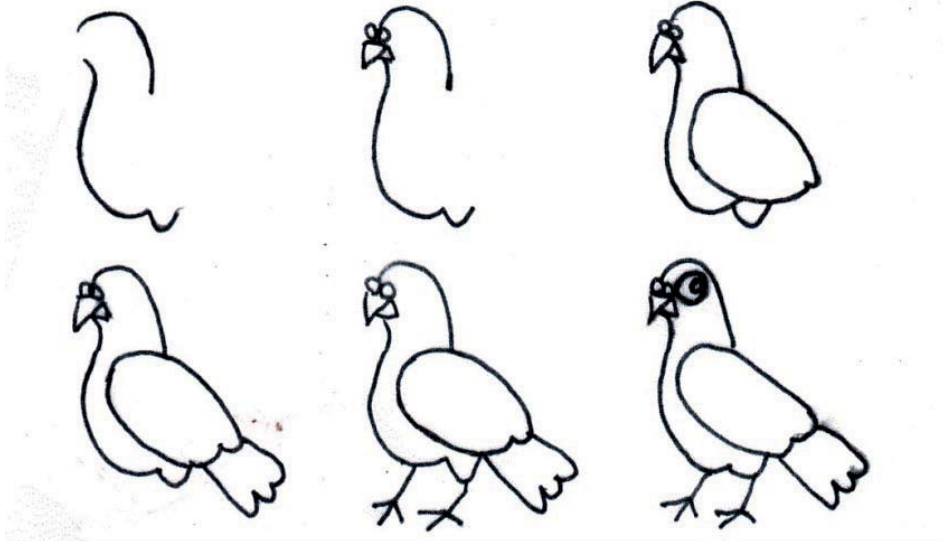
เทคนิคการหัตวาดภาพการ์ตูน

การวาดภาพเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ของผู้วาดออกมาเป็นภาพที่สวยงาม ซึ่งการใช้ศิลปะการวาดภาพการ์ตูนเป็นศาสตร์และศิลป์ง่าย ๆ ที่บรรณารักษ์ ครู และผู้ปกครอง สามารถทำและนำมาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ เพื่อส่งเสริมการคิด จินตนาการ การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้แก่เด็ก โดยเริ่มต้นจากการเขียนภาพลายเส้นจากง่ายค่อย ๆ เพิ่มความยากขึ้นเรื่อย ๆ จนได้เป็นภาพการ์ตูนที่ต้องการ ดังภาพ

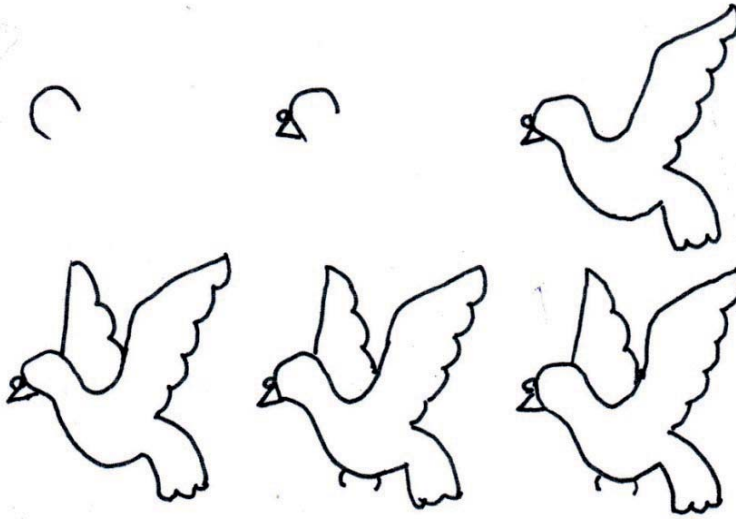
หัตวาดภาพการ์ตูนสัตว์ปีก

นกพิราบ pigeon

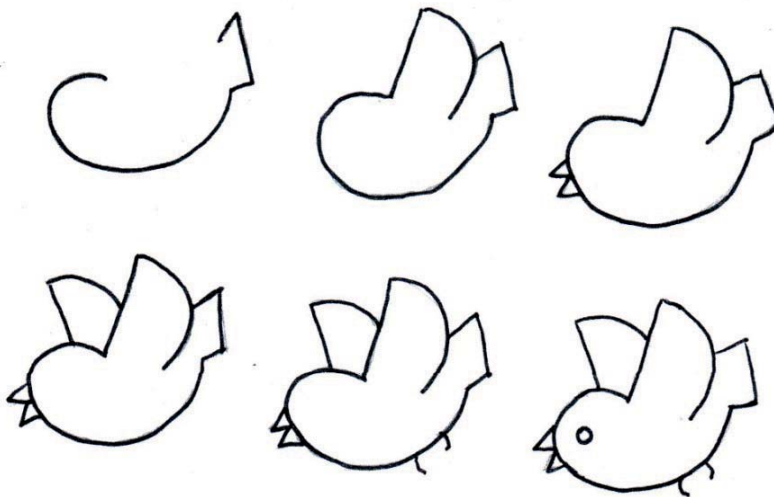

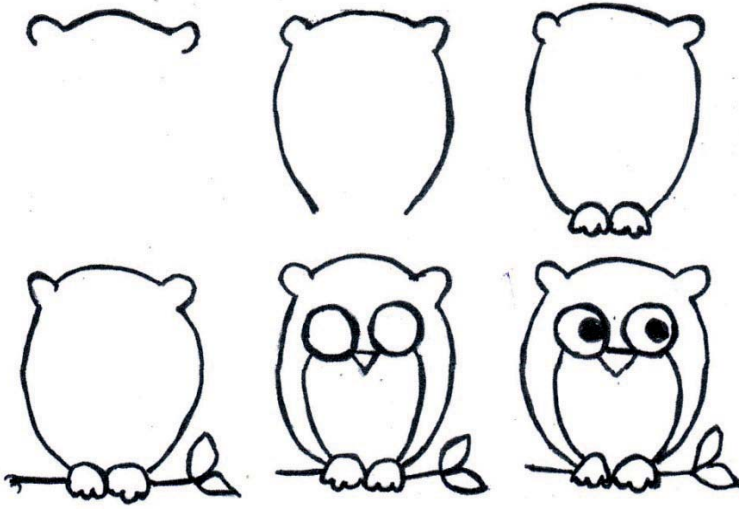
นกพิราบ pigeon

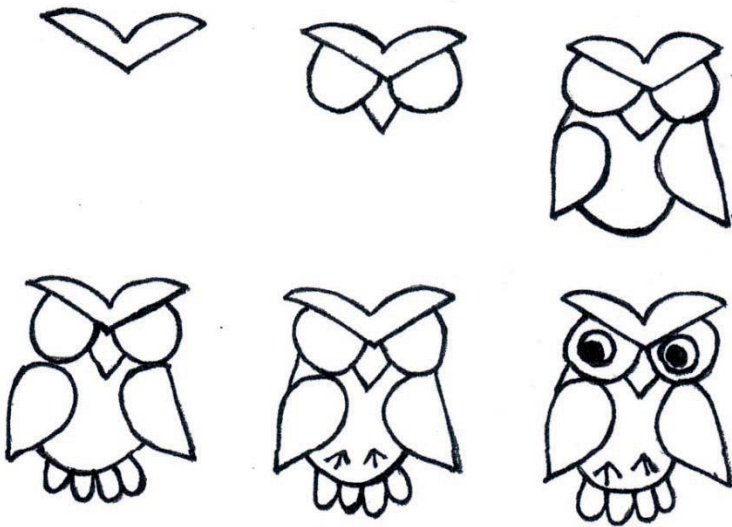
ลูกนกตัวอ้วน bird

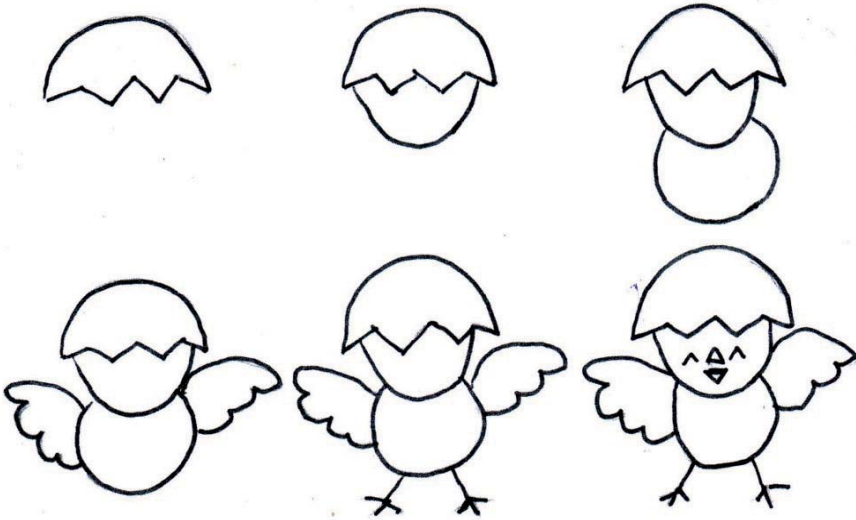
นกเค้าแมว owl

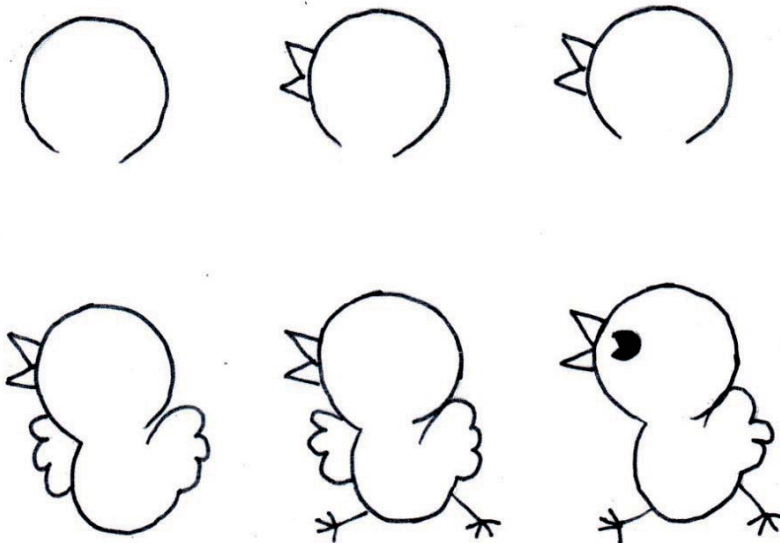
นกเค้าแมว owl

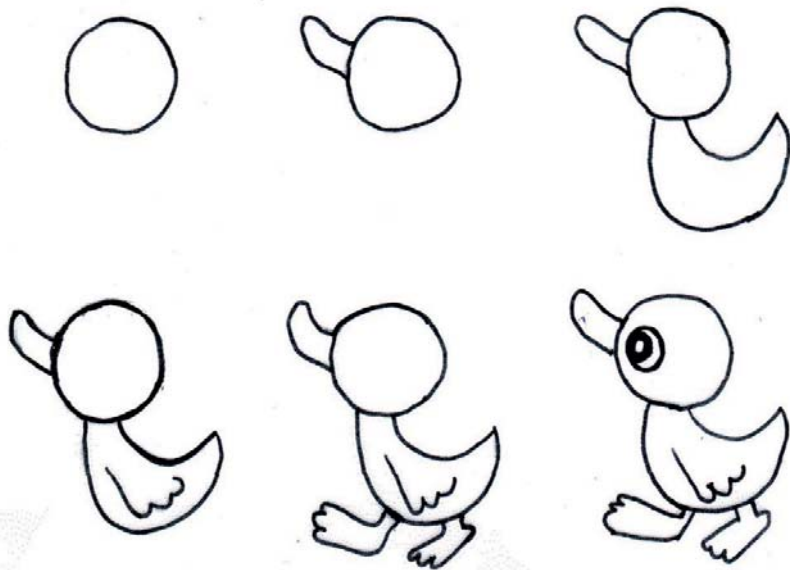
ตุ๊กไก่ออกจากไข่ chicken

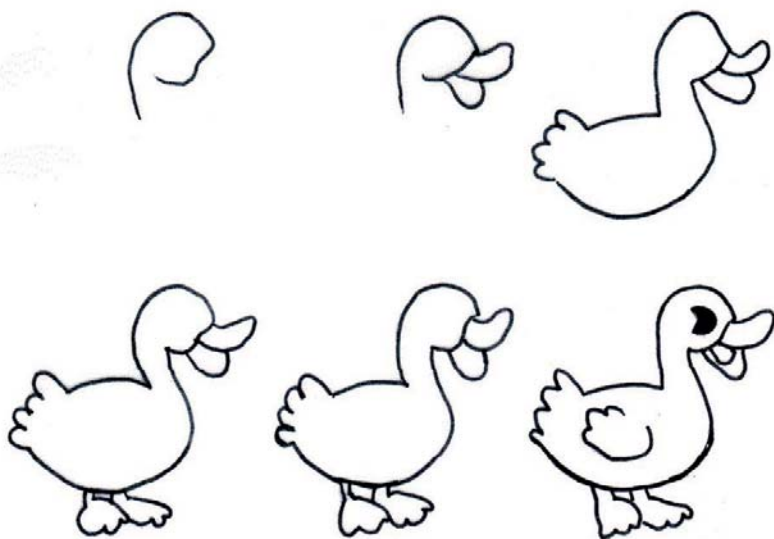
ตุ๊กไก่เจียบ chicken

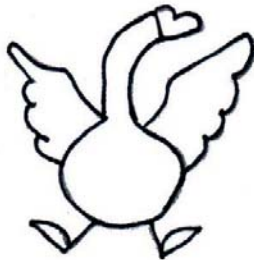
ลูกเป็ด duck

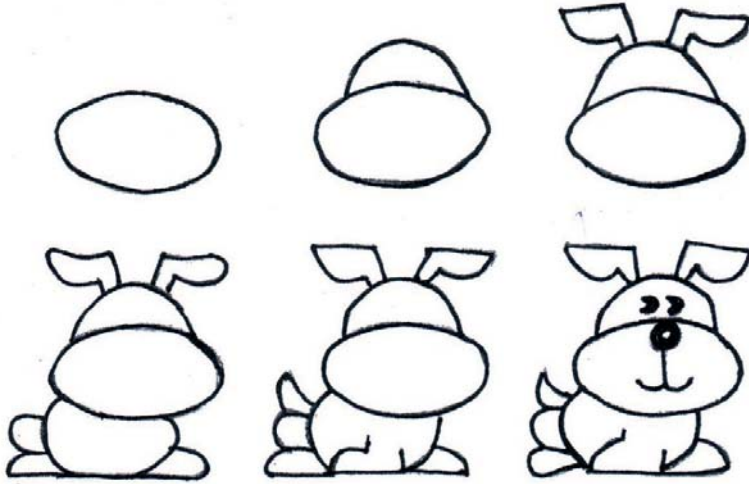
เป็ด duck

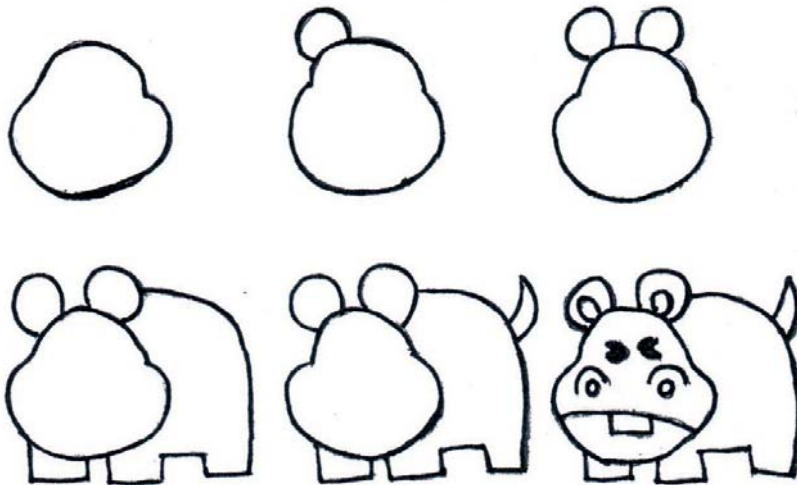
ทำน goose

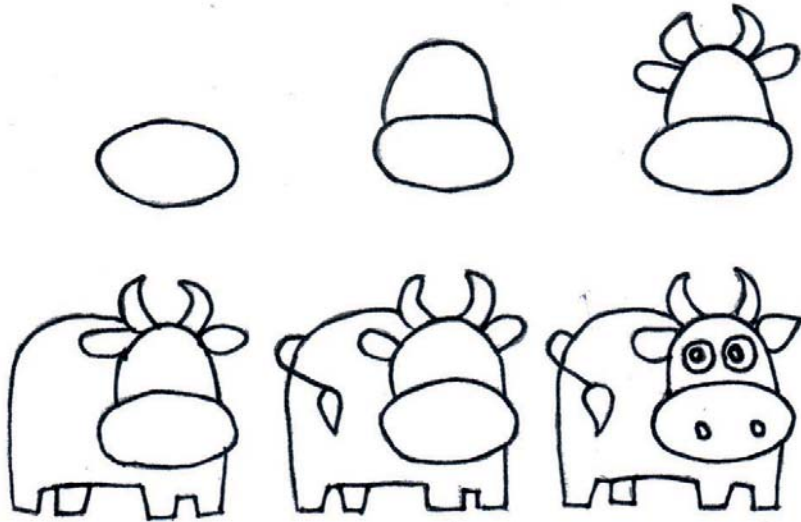
หัตถ์วาดภาพการ์ตูนสัตว์บก
สุนัข dog

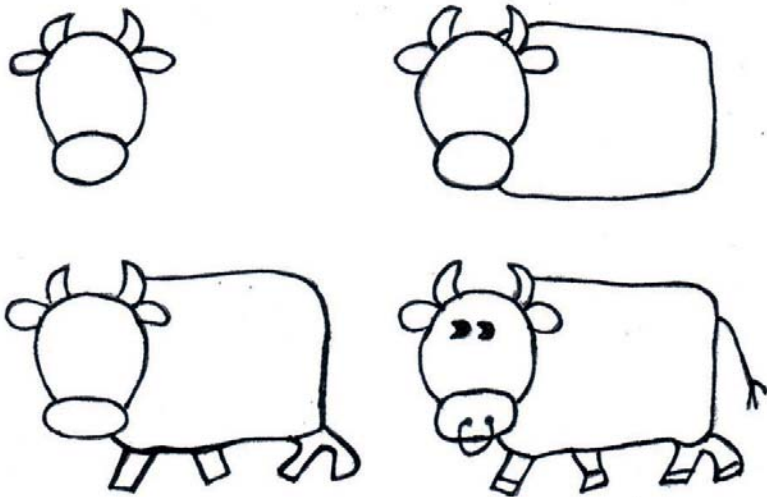
ฮิปโป hippo

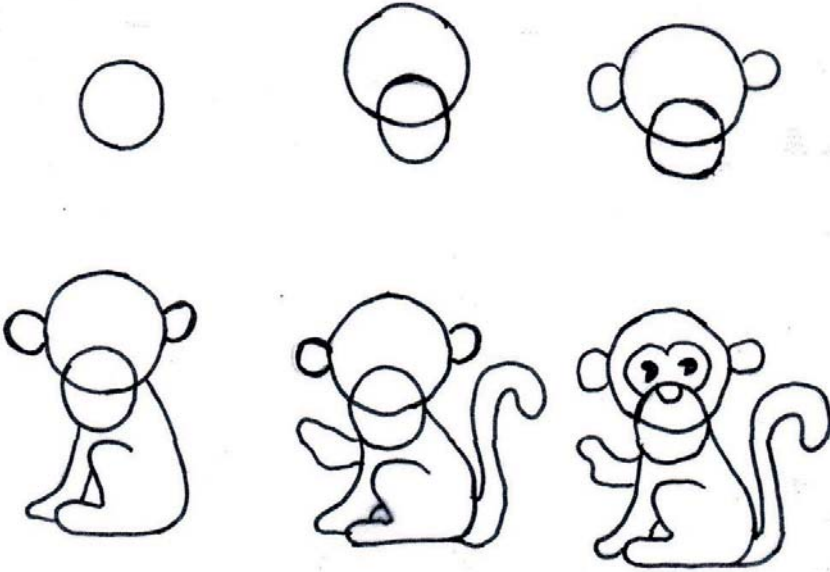
วัวตัวผู้ bull

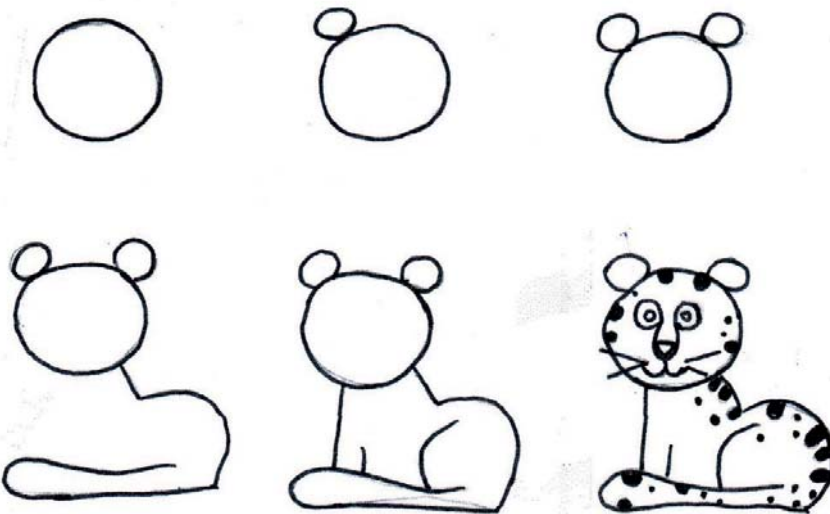
วัวตัวเมีย cow

ลิง monkey

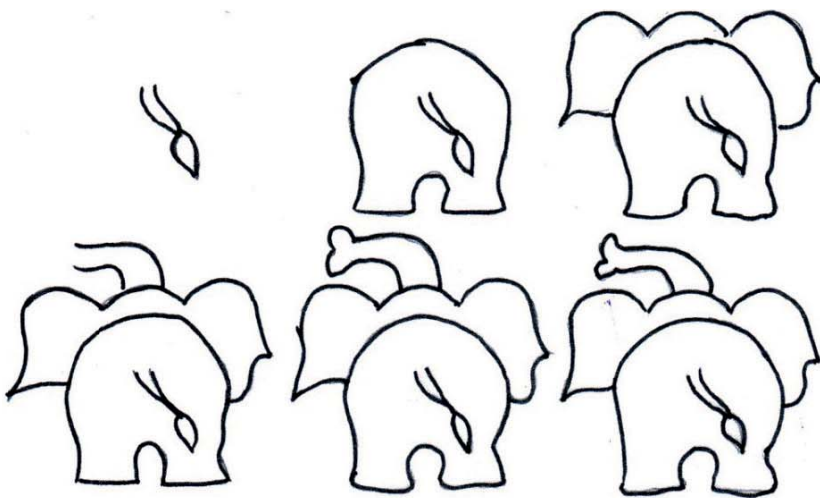

เสือดาว leopard

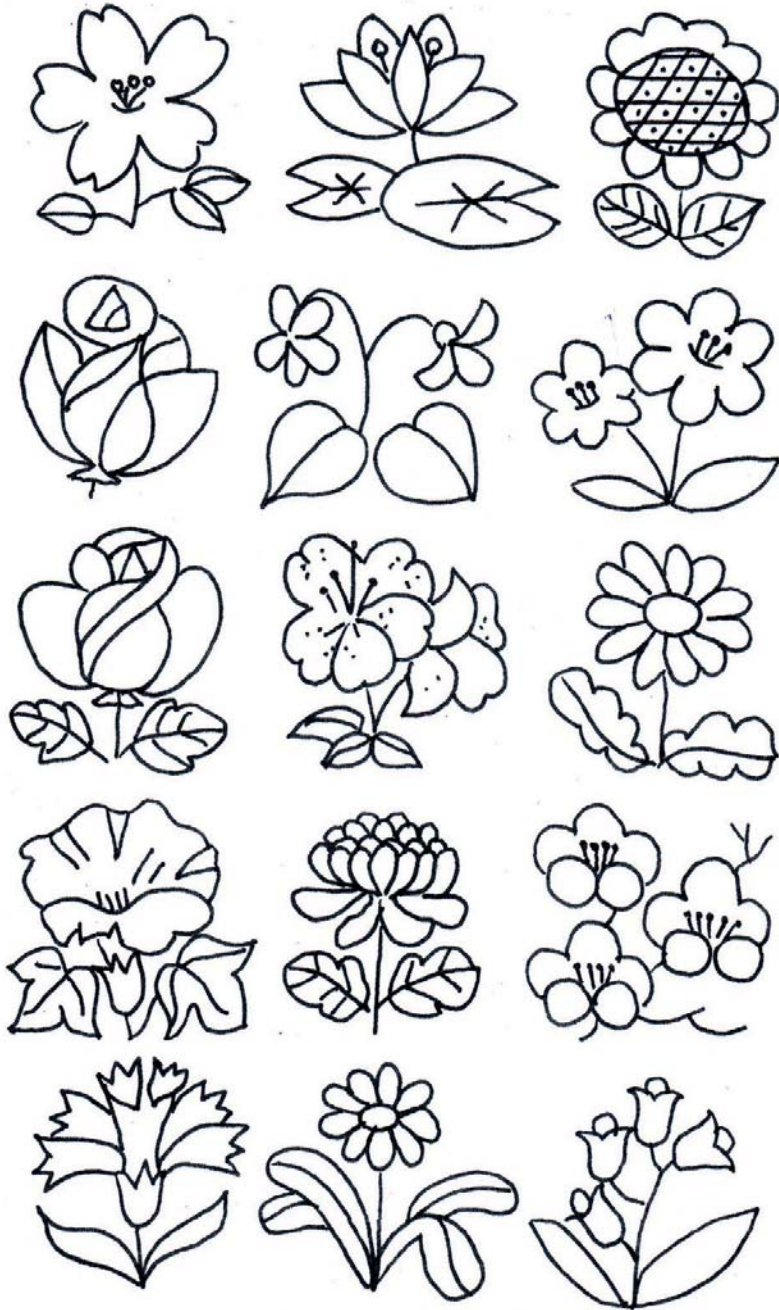

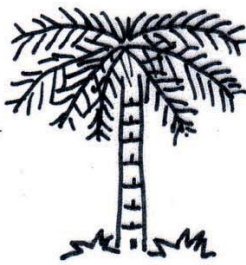
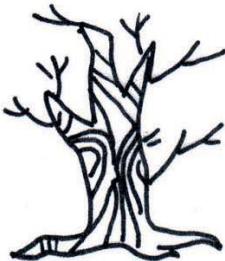
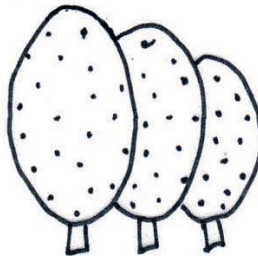
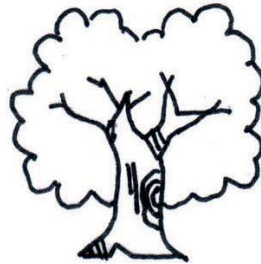
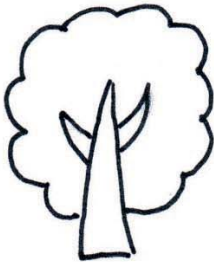
ช้าง elephant

หัตถ์วาดภาพการ์ตูนดอกไม้ flowers

ต้นไม้ tree

ตอนที่ 2

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรม หนังสือเล่มแรก Bookstart

แผนการจัดกิจกรรม

1. ชื่อกิจกรรม หนังสือเล่มแรก bookstart
2. แนวคิด

กิจกรรมหนังสือเล่มแรก Bookstart เป็นกระบวนการสร้างความเข้าใจให้กับพ่อ แม่และผู้เลี้ยงเด็ก ให้นำชุดหนังสือเล่มแรกที่มีการคัดสรรอย่างเหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละขวบปี ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความรัก ความอบอุ่นและสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวอย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาสมองของเด็ก วัย 0-6 ปี

3. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้พ่อ แม่ ลูกมีความสุขร่วมกันโดยใช้หนังสือเป็นสื่อกลาง และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับลูกตั้งแต่วัยทารก

4. เนื้อหา

- 4.1 การคัดเลือกพื้นที่ (1 สัปดาห์)
  - 4.2 การสร้างความเข้าใจกับโครงการและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน (1 วัน)
  - 4.3 การคัดสรรหนังสือ (1 สัปดาห์)
  - 4.4 การเตรียมความพร้อมของพ่อ แม่และผู้เลี้ยงเด็ก เพื่อการเรียนรู้การนำหนังสือเข้าสู่เด็ก (1 สัปดาห์)
  - 4.5 การเยี่ยมบ้านและบันทึกความก้าวหน้า (1 สัปดาห์)
5. ระยะเวลา 4 สัปดาห์ และช่วงการติดตามความก้าวหน้าปีละ 2 ครั้ง
- #### 6. สื่อและอุปกรณ์
- 6.1 แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานเด็กแรกเกิดถึง 3 ขวบ
  - 6.2 แผ่นพับประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการ ใบสมัครเข้าร่วมโครงการ
  - 6.3 วิทยุชุมชน

6.4 หนังสือสำหรับเด็กแรกเกิด ถึง อายุ 6 ขวบ

6.5 หนังสือนิทาน Bookstart

6.6 สมุดบันทึก

7. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

7.1 ศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมหนังสือเล่มแรก จากหนังสือและโครงการสายใยรักครอบครัว

7.2 สรุปแนวคิด เพื่อนำเสนอโครงการต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยความรับผิดชอบของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

7.3 ประสานงานขอความร่วมมือทีมงานเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

7.4 ประสานองค์กรท้องถิ่นขอความอนุเคราะห์ในด้านงบประมาณ ดำเนินการ (การจัดซื้อหนังสือและหนังสือนิทาน Bookstart)

7.5 ศึกษาข้อมูลที่ รพ.สต. เกี่ยวกับจำนวนเด็กแรกเกิดและเก็บรวบรวมข้อมูลและประชาสัมพันธ์โครงการ โดยแผ่นพับ และผ่านสื่อวิทยุชุมชน

7.6 คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายครอบครัวจำนวน 10 ครอบครัว 1 ตำบลและรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ

7.7 จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย อบต. รพ.สต. ตัวแทนชุมชน อสม.และ กศน.อำเภอ เป็นต้น เพื่อชี้แจงโครงการและการดำเนินงานตลอดจน รายละเอียดของภารกิจ และการรับผิดชอบของแต่ละองค์กรตามความเหมาะสม

7.8 พิจารณาคัดสรรหนังสือเช่น มีสาระเหมาะสมกับวัย มีความหมายดี รูปเล่มขนาดพอดี มีสีสันสวยงามและดึงดูดใจ เป็นต้น

7.9 จัดซื้อ จัดหาหนังสือ หนังสือนิทาน และจัดเตรียมไว้เป็นชุดตาม จำนวนกลุ่มเป้าหมายครัวเรือน

7.10 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมาย พ่อ แม่และผู้เลี้ยงเด็ก เพื่อเตรียมความพร้อมและเรียนรู้เรื่องกระบวนการนำหนังสือสู่เด็ก และฝึกปฏิบัติวิธีการอ่านหนังสือ การใช้เสียงและการเล่าเรื่อง พร้อมกับแจกหนังสือนิทาน Bookstart เพื่อนำไปปฏิบัติที่บ้าน

7.11 การเยี่ยมบ้าน เพื่อศึกษากระบวนการนำหนังสือไปใช้กับเด็กและ พัฒนาการของเด็กตลอดจนสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ สามสัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง

1) จัดทำแผนการติดตาม แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานเด็กแรกเกิดถึง สามขวบและแบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน

2) ออกเยี่ยมบ้านกลุ่มเป้าหมายร่วมกับ อสม. หมอ/พยาบาล โดยการสังเกต ฝึมองพฤติกรรมของพ่อ แม่และผู้เลี้ยงเด็กในการใช้หนังสือกับเด็ก

3) ชักถาม พูดคุยและบันทึกผล

7.12 สรุปรายงาน

8. การวัดและประเมินผล

8.1 การมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน

8.2 แบบประเมินผลความพึงพอใจจากการประชุมปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมาย ผู้ร่วมโครงการ

8.3 การสังเกต สัมภาษณ์

8.4 พัฒนาการของเด็ก

การจัดกิจกรรมโครงการหนังสือเล่มแรก Bookstart เกิดจากการมีส่วนร่วมของ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง องค์กรท้องถิ่นและสถานศึกษา กศน.อำเภอ โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ร่วมบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดยภารกิจของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนที่สำคัญมีด้วยกันหลายประการ ซึ่งจะขอนำเสนอจากประสบการณ์ที่ได้ทำมาแล้ว และเห็นว่าประสบผลสำเร็จเพื่อ เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์นำไปปรับใช้ ดังนี้

1. การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานและกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมโครงการ เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญหนึ่งที่จะทำให้โครงการดำเนินไปได้ในระดับใด ดังนั้นควรเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกส่วนทั้งหมด จากความพร้อม ความเชื่อเรื่องการใช้นหนังสือสามารถพัฒนาเด็ก ตั้งแต่ยังเป็นทารกได้ ตามแนวคิดของกิจกรรมหนังสือเล่มแรก ซึ่งมีตัวอย่างโครงการที่เป็นที่รู้จักกันดีคือโครงการสายใยรักโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล โดยมีองค์การบริหาร ส่วนตำบล เทศบาลได้ให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ

ชุมชนท่าบัว จังหวัดพิจิตร
ได้รับการสนับสนุนการจัดกิจกรรม
หนังสือเล่มแรก Bookstart
จาก อบต.ท่าบัว

2. การประชุมคณะทำงาน ครั้งแรกเป็นสิ่งสำคัญบรรณารักษ์ต้องมีความชัดเจน มุ่งมั่นที่จะทำ เพื่อให้ทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและเห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรทำ ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือ ร่วมคิดว่าจะทำอย่างไร ภารกิจไหนใครควรรับผิดชอบ ภายใต้อำนาจและเงื่อนไขในหน่วยงานของตน

3. การคัดสรรหนังสือ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีส่วนร่วมในกระบวนการคัดสรรหนังสือโดยเลือกหนังสือร่วมกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูและเด็ก ในพื้นที่การจัดกิจกรรม โดยเลือกหนังสือที่มีแก่นของเรื่อง นำเสนอแนวทางการปฏิบัติ ที่ดีงาม อย่างตรงไปตรงมา ไม่ซับซ้อน เข้าใจได้ง่าย ใช้ภาษาที่ง่าย ๆ ชั่ว ๆ ย้ำ ๆ ได้ใจความมีความหมาย และภาษาที่สละสลวยสวยงาม ภาพประกอบดูสดใส สะอาดตา ชัดเจน ตัวอักษรต้องมีขนาดใหญ่ เส้นหนาเหมาะสมกับสายตา เด็กเล็ก เป็นตัวอักษร ที่เป็นปกติ ไม่เล่นทาง ไร้วัฒ รูปเล่ม ภาพ ขนาดของเล่ม ไม่ใหญ่จนกินไป ปกหนังสือมีสีสดใส ดึงดูดใจ รวมถึงมีความง่ายต่อการใช้และการเก็บรักษา

4. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูเด็ก เป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้และเรียนรู้ในเรื่องใหม่ ๆ ในการเลี้ยงดูเด็กวัย 0 – 6 ปี โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมตัวในการอ่านหนังสือกับเด็ก (พ่อ แม่และผู้เลี้ยงดูเด็ก)

บรรณารักษ์จัดอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมพ่อแม่ และผู้ปกครอง ในการเรียนรู้เรื่องวิธีการนำหนังสือสู่เด็ก

1.1 เตรียมภาวะอารมณ์ การใช้เวลากับลูก ต้องผ่อนคลาย เพื่อ พ่อ แม่จะได้เล่น อ่านหนังสือ หรือทำกิจกรรมกับลูกอย่างปลอดภัย

1.2 เตรียมเวลา พ่อ แม่ต้องจัดสรรเวลาและตารางชีวิตของตนเองให้ลงตัว เพื่อจะได้มีเวลาอยู่กับลูกเอาใจใส่อย่างเต็มที่ ตกลงกันว่าเวลาใดเป็นเวลาที่เหมาะสมระหว่างพ่อ แม่กับลูก

1.3 เตรียมความรู้ พ่อ แม่ต้องฝึกซ้อมอ่านหนังสือนิทานเพื่อจะได้รู้ว่านิทานเรื่องใดสนุก เพลงใดที่จะทำให้ลูกสนใจเคลื่อนไหวอย่างมีความสุข จะได้นำมาใช้กับลูก

1.4 เตรียมเสียง เวลาอ่านหนังสือให้ลูกฟัง พ่อ แม่ต้องอ่านออกเสียงให้ชัดเจนไปพร้อมๆ กับน้ำเสียงที่มีลีลา เสียงสูงๆต่ำๆทำเสียงใหญ่เสียงน้อยให้ลูกสนุกสนานและมีอารมณ์คล้อยตาม

1.5 เตรียมท่าทาง พ่อ แม่ต้องเตรียมท่าทางที่เหมาะสมตามบุคลิกตัวละครในเรื่องจากหนังสือ ดังนั้นในการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง พ่อ แม่อาจใช้มือชี้ ขา หู ตา หน้า หวี ประกอบกับเนื้อเรื่องได้ทั้งหมด

1.6 เตรียมสายตา ในระหว่างการอ่านหนังสือกับลูก พ่อ แม่ต้องประสานสายตากับลูกเพื่อให้ลูกได้รับรู้ถึงความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัยไปพร้อม ๆ กับความสนุกสนาน และเกิดความรู้สึกร่วมกับพ่อ แม่ที่กำลังอ่านหนังสือให้ฟัง

ขั้นตอนที่ 2 การใช้หนังสือกับเด็ก

2.1 จัดมุมหนึ่งในบ้านที่เป็นมุมสบาย ๆ ให้เป็นมุมหนังสือเพื่อวางหรือแขวนดูหนังสือให้เป็นที่ ลูกจะได้เรียนรู้ว่าเมื่อใดที่ต้องการหนังสือจะมาหยิบจากมุมนี้

2.2 จัดบรรยากาศในบ้าน ให้เอื้อต่อการอ่านหนังสือร่วมกันของ พ่อ แม่ ลูก เช่น ปิดโทรทัศน์แล้วเปิดหนังสือทุกวันหลังอาหาร 3 มื้อ

2.3 สร้างช่วงเวลาที่ยื่นชอบของครอบครัวให้เป็นเวลา เพื่อพ่อ แม่ได้ อุ้มลูกนั่งตัก แล้วสือรักด้วยหนังสือ ทำอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ลูกมีส่วนร่วมในการช่วยเปิดหนังสือ ลูกจะได้สังเกต และจำได้ว่าการเปิดหน้าหนังสือจะพลิกจาก ขวาไปซ้ายเสมอ

จัดมุมและสร้างบรรยากาศแห่ง
การเรียนรู้ให้กับสมาชิกภายใน
ครอบครัว

2.4 อ่านหนังสือให้ลูกฟังเป็นประจำ อ่านเมื่อไหร่ก็ได้ อ่านที่ไหนก็ได้ อ่านได้ทุกเวลาในทุกสถานที่อย่างไม่จำกัด โดยใช้นิ้วชี้ตามคำที่อ่าน ให้ลูกสังเกต เห็นว่าการอ่านเริ่มต้นจากซ้ายไปขวา

2.5 อ่านออกเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ตัดเสียงเล็ก เสียงใหญ่เพื่อกระตุ้นให้ลูก เกิดความสนใจ พร้อมชี้ชวนให้ลูกดูภาพ กอด สัมผัส หยอกเย้า และเคลื่อนไหว ร่างกาย

2.6 ในกรณีที่อ่านหนังสือไม่ออกหรืออ่านหนังสือไม่คล่อง ให้ใช้ภาพ ในหนังสือเป็นประเด็นในการพูดคุย ชี้ชวน และสอนลูก

คุณยายอ่านหนังสือไม่คล่อง
จึงใช้วิธีเล่าตามภาพในหนังสือแทน
การอ่าน

2.7 พ่อ แม่ต้องใส่ใจและแสดงการตอบรับทุกครั้งที่ลูกแสดงความต้องการหนังสือ

2.8 อ่านทุกวัน วันละ 5-15 นาที

5. การมอบชุดหนังสือเล่มแรก เป็นการทำความเข้าใจกับพ่อ แม่ที่มาร่วมกิจกรรมและความสำคัญของการใช้หนังสือกับลูก ตั้งแต่อายุ 6-9 เดือน โดยชี้แจงการใช้ถุงหนังสือเป็นกลุ่มใหญ่ก่อนและหลังจากได้รับถุงไปแล้ว ผู้เกี่ยวข้องทุกคนร่วมกันอธิบายการใช้ถุงหนังสือ ตอบคำถามเมื่อมีความสงสัยหรือไม่เข้าใจเป็นรายบุคคลคนอีกครั้ง

6. การเยี่ยมบ้านเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะเป็นโอกาสที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและครอบครัวในกลุ่มเป้าหมายไปพร้อม ๆ กัน พร้อมทั้งสังเกตและเฝ้ามองพฤติกรรมของพ่อ แม่ในการใช้หนังสือกับเด็กและมีการบันทึกผลความก้าวหน้าและสภาพปัญหาที่พบ เพื่อการพัฒนาต่อไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การเยี่ยมบ้านในแต่ละปีจะมี 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 หลังจากรับถุงหนังสือเล่มแรกไปแล้ว 6 สัปดาห์ และครั้งที่ 2 หลังจากรับถุงหนังสือเล่มแรกไปแล้ว 8 สัปดาห์

เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าบัว
เยี่ยมบ้านสังเกตพฤติกรรมของ
พ่อ แม่ผู้ปกครองที่ใช้หนังสือกับเด็ก

สื่อ/อุปกรณ์

ถุงหนังสือเล่มแรก BookStart (ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก หรือจัดหาแหล่งเงินทุนจากภาคีเครือข่าย พ่อ แม่และผู้ปกครองรวมทั้งบรรณารักษ์ก็ได้)

ภายในถุงหนังสือเล่มแรก ประกอบด้วยหนังสือนิทาน ของเล่น วิดีโอให้ความรู้ หนังสือคู่มือพ่อแม่

แบบบันทึกความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมหนังสือเล่มแรก Bookstrat
ห้องสมุดประชาชน.....

1. ชื่อ (พื้นที่).....
2. ชื่อผู้ประสานงาน.....(บรรณารักษ์).....
หน่วยงาน.....
3. ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....
หน่วยงาน.....โทรศัพท์.....
4. จำนวนเด็กแรกเกิด – 3 ขวบ.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
5. บันทึกความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของพ่อแม่และผู้ปกครอง
  - 5.1 ชื่อเข้าร่วมกิจกรรม ชื่อ-สกุล.....
ที่อยู่.....โทรศัพท์.....
  - 5.2 ชื่อเข้าร่วมกิจกรรม ชื่อ-สกุล.....
ที่อยู่.....โทรศัพท์.....
  - 5.3 ชื่อเข้าร่วมกิจกรรม ชื่อ-สกุล.....
ที่อยู่.....โทรศัพท์.....
  - 5.4 ชื่อเข้าร่วมกิจกรรม ชื่อ-สกุล.....
ที่อยู่.....โทรศัพท์.....
  - 5.5 ชื่อเข้าร่วมกิจกรรม ชื่อ-สกุล.....
ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านผู้เข้าร่วมกิจกรรมหนังสือเล่มแรก Bookstrat
ห้องสมุดประชาชน.....

1. ชื่อ (พื้นที่).....
2. ชื่อผู้ประสานงาน.....(บรรณารักษ์).....
3. ชื่อพ่อ/แม่/ผู้เลี้ยงเด็ก.....
4. ชื่อเด็ก.....
5. การสังเกตและเฝ้ามองพฤติกรรมของพ่อ แม่ในการใช้หนังสือกับเด็ก

5.1 จัดมุมหนึ่งในบ้านที่เป็นมุมสบายๆให้เป็นมุมหนังสือเพื่อวางหรือแขวนถุงหนังสือให้เป็นที่เป็นที่ เป็นทาง ลูกจะได้เรียนรู้ว่าเมื่อใดที่ต้องการหนังสือจะมายืมจากมุมนี้ มี ไม่มี

5.2 จัดบรรยากาศในบ้านให้เอื้อต่อการอ่านหนังสือร่วมกันของพ่อแม่ ลูก มี ไม่มี

5.3 สร้างช่วงเวลาที่ชอบของครอบครัวให้เป็นเวลาพ่อแม่ได้อุ้มลูกนั่งตัก แล้วสื่อรักด้วยหนังสือ ทำอย่างสม่ำเสมอ มี ไม่มี

5.4 อ่านหนังสือให้ลูกฟังเป็นประจำ อ่านเมื่อไหร่ ที่ไหนก็ได้ ได้ทุกเวลา ในทุกสถานที่อย่างไม่จำกัด โดยใช้นิ้วชี้ตามคำที่อ่าน ให้ลูกสังเกตเห็นว่าการเปิดหนังสืออ่านเริ่มต้นจากซ้ายไปขวา มี ไม่มี

5.5 อ่านออกเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ดัดเสียงเล็กเสียงน้อย เพื่อกระตุ้นให้ลูกเกิดความสนใจ พร้อมชี้ชวนให้ลูกดูภาพ กอด สัมผัส หยอกเย้า และเคลื่อนไหวร่างกาย มี ไม่มี

5.6 ในกรณีที่อ่านหนังสือไม่ออกหรืออ่านหนังสือไม่คล่องให้ใช้ภาพในหนังสือเป็นประเด็นในการพูดคุย ชี้ชวนและสอนลูก มี ไม่มี

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบค่าย

การจัดค่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียน การสอนที่แตกต่างไปจากการเรียนในชั้นเรียน กล่าวคือผู้เรียนจะต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะนอกห้องเรียนโดยมีหัวหน้าคอยดูแลในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน มีการกำหนดระยะเวลา กิจกรรมต้องส่งเสริมให้บุคคลหรือผู้เรียนได้พัฒนาตนเองทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ โดยมีผู้นำค่ายหรือมีวิทยากรให้ความรู้ โดยเฉพาะเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม

วัตถุประสงค์ของการเข้าค่าย

1. เพื่อให้ผู้เข้าค่ายได้ร่วมกิจกรรมค่ายด้วยความสนุกสนานในสภาพแวดล้อมและการดูแลที่ถูกต้อง
2. เพื่อกระตุ้น ส่งเสริมให้ผู้เข้าค่ายมีความรู้และทักษะจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในค่าย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปได้
3. เพื่อพัฒนาความเข้าใจในค่านิยมที่ถูกต้อง โดยเข้าใจถึงความเป็นเพื่อน พี่น้องที่แท้จริง และยอมรับบุคคลอื่นที่แตกต่างจากเรา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม
4. เพื่อพัฒนาบุคคล โดยการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มแบบประชาธิปไตยอย่างมีเหตุผล มีความเข้าใจและรับผิดชอบต่อส่วนรวมดีขึ้น

ประเภทของการจัดค่าย

ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (2542 : 15) ได้แบ่งประเภทของค่ายที่ใช้จัด ในงานการศึกษา นอกโรงเรียนออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ค่ายที่จัดตามกำหนดของหลักสูตร เช่นค่ายปฐมนิเทศ
2. ค่ายส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เช่น ค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายภาษาไทย เป็นต้น
3. ค่ายสร้างแกนนำหรือเครือข่ายกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เช่น ค่ายพัฒนาผู้นำชุมชน ค่ายประชาธิปไตย เป็นต้น
4. ค่ายพัฒนาความรู้ ทักษะและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น ค่ายต่อต้านยาเสพติด ค่ายเผยแพร่ความรู้เพื่อป้องกันโรคเอดส์ ค่ายส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

ค่ายแต่ละประเภทดังกล่าวสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของโครงการ และทรัพยากร ความพร้อมของผู้เรียน เช่นรูปแบบค่ายพักแรม ค่ายไป – กลับและค่ายวันเดียว

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมค่าย

ในการจัดกิจกรรมค่าย จำเป็นต้องมีการบริหารค่ายและการจัดการที่ดี เพื่อให้บรรลุผลการจัดตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่ต้องมีความรับผิดชอบและปฏิบัติให้ดีที่สุด โดยแบ่งขั้นตอนการจัดค่ายออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้ (ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย, 2542 : 27-31)

1. การวางแผนงานและการเตรียมงาน ประกอบด้วย การวางแผนการจัดกิจกรรมการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนการเตรียมงาน เช่นเตรียมบุคลากรด้านต่างๆ ทั้งในหน่วยงาน องค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีการประชุมคณะทำงาน รวมถึงวิทยากรให้ความรู้ ครูที่จัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ต่างๆ วิทยากรค่าย คณะทำงานด้านอื่น ๆ เช่น การจัดอาคารสถานที่ ที่พัก ฐานการเรียนรู้ อาหาร น้ำดื่มและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้การเตรียมงานทุกอย่างมีความพร้อมที่สุด ซึ่งจะส่งผลถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การดำเนินการจัดค่าย ควรดำเนินงานไปตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งแผนการจัดกิจกรรม และแผนการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละวันควรมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานตามภารกิจ โดยใช้เวลาในช่วงท้ายหลังจากเสร็จภารกิจ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข ทั้งนี้ต้องไม่ลืมตรวจสอบกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดหวังของโครงการ

3. การประเมินผลและการติดตามผล ควรวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมเพื่อตรวจสอบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบรรลุผลตามเป้าหมายหรือไม่ รวมทั้งประเมินผลความพึงพอใจของผู้เข้าค่ายที่มีต่อการจัดกิจกรรม

ข้อดี ข้อเสียของการจัดค่ายในรูปแบบต่าง ๆ

รูปแบบการจัดค่าย	ข้อดี	ข้อเสีย
1. การจัดค่ายนอกอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบรรยากาศแปลกใหม่ - ได้เรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว - บรรยากาศภายนอกจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เข้าค่ายสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น - เสียไม่รบกวนซึ่งกันและกันของแต่ละกลุ่ม - สถานที่กว้างขวางสามารถทำกิจกรรมได้เต็มที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่สามารถใช้อุปกรณ์เครื่องเสียงได้โดยสะดวก - จัดกิจกรรมได้ในบางฤดูกาล
2. การจัดค่ายในอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้อุปกรณ์และเครื่องเสียงได้อย่างสะดวก - การนำเสนอผลงาน การทำกิจกรรมกลุ่มทำได้อย่างสะดวก - สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ตามความเหมาะสม สามารถจัดกิจกรรมค่ายได้ทุกฤดูกาล 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารต้องมีขนาดที่สามารถบรรจุคนได้เพียงพอสะดวกไม่แน่นเกินไป - ต้องเพิ่มงบประมาณในส่วนของการเช่าห้องประชุมหรืออาคาร กรณีที่ขอใช้สถานที่ของหน่วยงานอื่นๆ

รูปแบบการจัดค่าย	ข้อดี	ข้อเสีย
<p>3. การจัดค่ายพักแรม 2 วัน 1 คืนหรือมากกว่า</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกชาวค่ายมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์มากขึ้น - สมาชิกชาวค่ายได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะและมีโอกาสได้คิดร่วมกันเป็นทีม ได้รับความรู้จากการทำกิจกรรมหลากหลายรูปแบบมากขึ้น - รู้จักเคารพในกติกาของค่ายค่ายพักแรม เป็นการเสริมสร้างอุปนิสัยให้มีวินัยในตนเองและการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ 	<ul style="list-style-type: none"> - คณะผู้จัดต้องดูแล รับผิดชอบสมาชิกชาวค่ายและระมัดระวังมากขึ้น - การบริหารจัดการ สวัสดิการด้านต่าง ๆ ไม่สะดวกเท่าที่ควร อาจมีข้อขาดตกบกพร่องได้ - ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น - สมาชิกชาวค่ายต้องจัดเตรียมตัวให้พร้อมและจัดสัมภาระเพื่อการอยู่ค่ายมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ค่ายรักการอ่าน

1. ชื่อกิจกรรม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบค่าย

Love to read is the best for life...Camping

2. สาระสำคัญของการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดเป็นรูปธรรมซึ่งคนไทยจะได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการรู้หนังสือ อีกทั้งมุ่งหวังการสนองเจตนารมณ์วาระการอ่านแห่งชาติคือ การปลูกฝังและส่งเสริมคนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน สร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าการอ่านอย่างต่อเนื่อง

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนได้ฝึกทักษะด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน

2. เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เยาวชน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป

4. กิจกรรมค่ายรักการอ่าน

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดกิจกรรมตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการการอ่านกับทุกวิชาการเรียนรู้และจัดกิจกรรมโดยใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐานการอ่านเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับประสบการณ์อย่างหลากหลายที่จัดขึ้นในค่ายรักการอ่านกิจกรรมที่นำเสนอต่อไปนี้เป็นกิจกรรมที่ได้ผ่านการจัดมาแล้วสำหรับค่ายรักการอ่านแบบไป – กลับ 3 วัน เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สามารถนำไปปรับใช้ได้ดังนี้

1. กิจกรรมสาธิตนำรู้จากนิทรรศการ
2. กิจกรรมรวมพลคนรักการอ่าน
3. กิจกรรมนันทนาการกลุ่มสัมพันธ์
4. กิจกรรมมารู้จักกันซะดีดี
5. กิจกรรมหนังสือดีที่หนูอยากอ่าน
6. กิจกรรม mind mapping ส่งเสริมการอ่าน

7. กิจกรรมปริศนาสุภาพซิด
8. กิจกรรม Enjoy to open Dictionary
9. กิจกรรม Fun with conversation
10. กิจกรรมข่าวชั้นคนข่าว
11. กิจกรรม Art for kid
12. กิจกรรมมอบหัวใจไว้ที่...ห้องสมุด
13. กิจกรรมภาษาไทยพัลวัน
14. กิจกรรมห้องสมุดในฝัน
15. กิจกรรมตามล่าหาดาว
16. กิจกรรมวาดภาพเล่าเรื่อง
17. กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้

5. ระยะเวลา การจัดกิจกรรมละ 45 นาที – 1 ชั่วโมง ต่อการเรียนรู้ใน 1 ฐาน

6. สื่อ อุปกรณ์

สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะมีอุปกรณ์ประจำกลุ่มซึ่งควรจัดเตรียมใส่ภาชนะให้เรียบร้อย

1. สีไม้ 1 ชุด สีเมจิก 1 ชุด สีน้ำมัน(Oil Pastels)
2. ปากกาเคมีหลายสี เช่น สีแดง ดำ น้ำเงิน เขียว
3. ปากกา ดินสอ
4. ยางลบดินสอ กบเหลาดินสอ
5. ไม้บรรทัด
6. กรรไกร คัตเตอร์
7. กระดาษกาว สี กาวขวดเล็ก
8. กระดาษปรู๊ฟ

การเตรียมอุปกรณ์

กิจกรรมในค่ายรักการอ่านส่วนใหญ่จะเน้นในด้านการอ่าน การเขียน ดังนั้นอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการทำกิจกรรมจึงมีความสำคัญ ควรเตรียมให้สมาชิกชาวค่ายแต่ละคนแต่ละกลุ่มให้พร้อมเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ประกอบด้วย

อุปกรณ์ประจำตัวสมาชิก

1. สมุดคู่มือกิจกรรมเป็นสมุดประจำตัวสมาชิกชาวค่ายใช้สำหรับการบันทึกกิจกรรมต่างๆตลอดเวลาในการร่วมกิจกรรมค่ายรักการอ่าน ในสมุดคู่มือกิจกรรมประจำตัวสมาชิกประกอบด้วย ชื่อสมาชิกชาวค่าย ในกลุ่มของตนเอง ข้อมูลส่วนตัว ตารางกิจกรรมฐานความรู้ต่าง ๆ หน้าที่ว่างสำหรับบันทึกความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับและสิ่งดี ๆ ที่สมาชิกชาวค่ายต้องการจดจำ

2. ป้ายชื่อสมาชิก เป็นป้ายชื่อแขวนคอที่สามารถแยกกลุ่มของสมาชิกได้ เช่นจัดทำเป็นสีต่างๆ ตามกลุ่มสีของสมาชิกหรือมีสัญลักษณ์กลุ่ม

3. เครื่องเขียนต่าง ๆ

อุปกรณ์ประจำฐานการเรียนรู้

อุปกรณ์ประจำกิจกรรมฐานความรู้ต่าง ๆ คือ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำกิจกรรมขึ้นอยู่กับกิจกรรมฐานความรู้ ต้องใช้อุปกรณ์อะไรบ้างเช่นกระดาษ A4 กระดาษโปสเตอร์ กระดาษการ์ดสี ดินน้ำมัน วัสดุและอุปกรณ์สำหรับจัดเกมต่างๆ เป็นต้น

7. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

7.1 การเตรียมงาน

- 1) ประชุม/วางแผน
- 2) เสนอต่อผู้บริหารขอความเห็นชอบอนุมัติโครงการ
- 3) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ
- 4) จัดซื้อ/จัดจ้าง จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ดำเนินการ
- 5) ประชาสัมพันธ์โครงการทางสถานีวิทยุ เสียงตามสาย
ป้ายประชาสัมพันธ์
- 6) ดำเนินงานตามโครงการ
- 7) ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน
- 8) รายงานผลการดำเนินงาน

7.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแต่ละฐานการเรียนรู้

- 1) กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย เชื่อมโยงไปถึงความตระหนักเรื่องความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน
- 2) ผู้นำกิจกรรมแนะนำฐานการเรียนรู้ แนะนำตัวเอง พี่เลี้ยงกลุ่ม

และให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตนเอง ชื่อ นามสกุล ชื่อเล่น มาจาก โรงเรียนอะไร เรียนอยู่ระดับชั้นอะไร ฯลฯ

- 3) ให้สมาชิกเลือกหัวหน้ากลุ่มกันเอง
- 4) ผู้นำกิจกรรมชี้แจงกระบวนการเรียนรู้ระบบกลุ่มและอธิบายวิธีการเรียนในฐาน รวมถึงกฎ กติกา ระเบียบวินัยระหว่างการเรียนในฐาน
- 5) ครูพี่เลี้ยงแจกใบงาน/ใบความรู้ อุปกรณ์ที่ต้องใช้ ควบคุมเวลาและกระบวนการเรียนรู้ให้ตรงตามกติกาที่ค่ายกำหนด
- 6) ผู้นำกิจกรรมอธิบายขั้นตอนกิจกรรมให้สมาชิกกลุ่มปฏิบัติตามใบงานหรือตัวอย่างประกอบ หรือแสดงประกอบตามลักษณะเนื้อหากิจกรรมให้สมาชิกเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง
- 7) ให้สมาชิกศึกษาใบงานตามคำอธิบายและลงมือปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน โดยมีครูพี่เลี้ยงดูแลและให้ความช่วยเหลือ
- 8) ให้สมาชิกนำเสนอรายงาน/ตอบคำถาม รายบุคคลหรือกลุ่มตามลักษณะของกิจกรรม ผู้นำกิจกรรมเสริมรายละเอียดเพิ่มเติมให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม
- 9) ผู้นำกิจกรรมสรุปความรู้ที่ได้จากกิจกรรมนี้ แล้วให้สมาชิกทุกคนบันทึกลงในสมุดบันทึกผลการเรียนรู้
- 10) ครูพี่เลี้ยงแจกแบบประเมินผลความพึงพอใจให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ครูพี่เลี้ยงเก็บรวบรวมเพื่อวิเคราะห์ผลต่อไป
- 11) ตรวจสอบผลการเรียนรู้จากการวัดและประเมินผลสมาชิกทุกคนและบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกการวัดและประเมินผล จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างให้พร้อมเพื่อใช้สำหรับสมาชิกกลุ่มต่อไป

8. การวัดผลประเมินผล ประเมินตามลักษณะของกิจกรรม เช่น

1. ภาคความรู้ ได้แก่ ทดสอบความรู้ เขียนแสดงความคิดเห็นแบบอัตนัย จับคู่ถูก ผิด เติมคำลงในช่องว่าง เป็นต้น
2. ภาคปฏิบัติ ได้แก่ ผลงาน การแสดง การเล่านิทาน การประดิษฐ์สร้างสรรค์ เป็นต้น

โครงการค่ายรักการอ่าน Love to read is the best for life..Camping

บันทึกส่วนตัว

ประวัติ

ชื่อ - สกุล.....

การศึกษา.....

อยู่โรงเรียน.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ศาสนา.....เชื้อชาติ.....

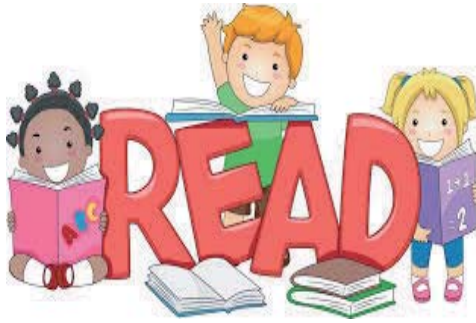
ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

เบอร์โทร.....

รายชื่อเพื่อนในกลุ่ม

*****

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

รักการอ่าน...สร้างชีวิตให้มีค่า
รักการอ่าน...สร้างเวลาให้สุขสันต์
รักการอ่าน...สร้างครอบครัวให้รักกัน
รักการอ่าน...สร้างความฝันให้เป็นจริง

ใบงานที่.....

กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ขาวชั้น คนขาว

*****

ชื่อ สกุล.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนอ่านหัวข้อข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่กำหนดให้และเรียบเรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้อง

➤ หัวข้อข่าวที่ 1 เรียบเรียงประโยคใหม่ได้

ตั้งนี่.....

➤ หัวข้อข่าวที่ 2 เรียบเรียงประโยคใหม่ได้

ตั้งนี่.....

➤ หัวข้อข่าวที่ 3 เรียบเรียงประโยคใหม่ได้

ตั้งนี่.....

➤ หัวข้อข่าวที่ 4 เรียบเรียงประโยคใหม่ได้

ตั้งนี่.....

➤ หัวข้อข่าวที่ 5 เรียบเรียงประโยคใหม่ได้

ตั้งนี่.....

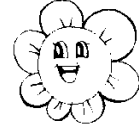
ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️☐😊☐😐☐😞

ใบงานที่.....

กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพลินความคิดกับภาษาอังกฤษ

Enjoy to open Dictionary

*****

ชื่อ.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียน หาคำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยตัว F พร้อมความหมายมา 5 คำ ดังนี้

- 1.....ความหมาย.....
- 2.....ความหมาย.....
- 3.....ความหมาย.....
- 4.....ความหมาย.....
- 5.....ความหมาย.....

ประเมินผลงาน ☆☆☆ ☆☆ ☆

ใบงานที่.....
ART FOR KID

ชื่อ.....อายุ.....ปี

ขณะนี้...น้องๆ มีอารมณ์แบบไหน..ลองมาวาดกันดูนะคะ !!!

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 ☹️

ชื่อ.....อายุ.....ปี

มาวาดหน้าแมวการ์ตูน
ให้แสดงอารมณ์ต่างๆ กันครับ

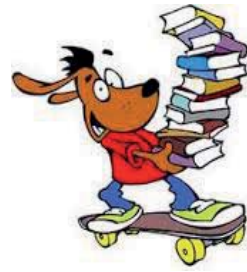
หัดวาด

ยิ้ม		หัวเราะ	
เศร้า		ร้องไห้	
บึ้ง		โกรธ	
ไม่สนใจ		ไข้	
กลัว		ตกใจ	

ใบงานที่.....

*****

หนังสือดีที่หนูอยากอ่าน

หนังสือที่อ่านเรื่อง

.....

ชื่อผู้แต่ง

.....

เหตุผลที่อยากอ่านหนังสือเล่มนี้

.....

.....

.....

.....

ประโยค/ข้อความที่ประทับใจ

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จาก...ประโยค/ข้อความที่ประทับใจ

.....

.....

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 😞

ใบงานที่.....
สาระน่ารู้จากนิทรรศการ

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนไปศึกษานิทรรศการที่จัดแสดงไว้เรื่องเกี่ยวกับหนังสือแล้วนำมาตอบคำถาม

1. หนังสือดีที่แม่ของแผ่นดินแนะนำให้อ่าน มีกี่เล่ม หนังสืออะไรบ้าง ?

.....
.....

2. บันได 9 ชั้น ให้อ่านได้เก่ง มีอะไรบ้าง ?

.....
.....

3. 10 กลวิธีสร้างนิสัยรักการอ่านมีอะไรบ้าง ?

.....
.....

4. ประโยชน์ของการอ่านหนังสือ มีอะไรบ้าง ?

.....
.....

5. เทคนิคการอ่านหนังสือเร็วและให้มีประสิทธิภาพ มีอะไรบ้าง ?

.....
.....

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 ☹️

ใบงานที่.....

รวมพลคนรักการอ่าน

*****

ฉันอยากชวนใครให้มาอ่านหนังสือบ้าง

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ปณิธานที่ฉันตั้งใจทำเพื่อส่งเสริมการอ่าน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 ☹️

ใบงานที่.....
บันทึกความประทับใจในแหล่งเรียนรู้

*****

ชื่อแหล่งเรียนรู้.....

สิ่งที่ฉันประทับใจคืออะไรและให้เหตุผลประกอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อแหล่งเรียนรู้.....

สิ่งที่ฉันประทับใจคืออะไรและให้เหตุผลประกอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 😞

แผนการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สู่อาเซียน

1. ชื่อกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สู่อาเซียน

2. แนวคิด

ในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ ทำให้มีการแข่งขันทางความรู้ เศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น โดยเฉพาะในปี 2558 (ค.ศ.2015) ประเทศในกลุ่มอาเซียนจะรวมตัวกันเป็นหนึ่งเดียวภายใต้การใช้กฎบัตรอาเซียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้คนในประเทศรับมือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีสติและรู้เท่าทันสถานการณ์ กระบวนการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ควรประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นภารกิจการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้มินิรักการอ่าน
2. เพื่อพัฒนาความรู้และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อส่งเสริมให้มีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. เนื้อหา จัดกิจกรรมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ จำนวน 5 ฐาน ตามเนื้อหาที่แตกต่างกัน ดังนี้

- ฐานที่ 1 ล้วงลับจับสำนวนไทย (1 ชั่วโมง)
ความหมายและข้อคิดจากสำนวนไทย
- ฐานที่ 2 English is Fun (15 นาที)
คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
- ฐานที่ 3 จำนวนประชากรอาเซียน (15 นาที)
การวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบประชากรอาเซียนแต่ละประเทศ
- ฐานที่ 4 สกุลเงินในอาเซียน (30 นาที)
เรียนรู้เรื่องสกุลเงินของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ฐานที่ 5 ธงชาติประจำอาเซียน (1 ชั่วโมง)

5. ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

6. สื่อ/อุปกรณ์

1. แบบบันทึกผลการเรียนรู้
2. ชุดสำนวนไทย, โทลแก้ว, ไข่พลาสติก, ฉลากตัวเลข
3. หนังสือความรู้เกี่ยวกับอาเซียน, ชุดธงชาติอาเซียน
4. สีเทียน, สีไม้, สีน้ำมัน(Pastel Oils)
5. ใบงาน
6. ใบความรู้

7. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้

ฐานที่ 1 ล้วงลับจับสำนวนไทย(1 ชั่วโมง)

- 1.1 ผู้นำกิจกรรมแนะนำฐานการเรียนรู้ แนะนำตัวเองและคณะ
- 1.2 ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนแนะนำตัวเอง
- 1.3 ผู้นำกิจกรรมอธิบายวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องสำนวนไทย ที่ควรจดจำ คือให้สมาชิกล้วงจึกไข่พลาสติก ในโทลแก้ว คนละ 2 ครั้ง เปิดดูข้างใน จะเป็นตัวเลข แล้วนำไปดูว่าตัวเลขที่ได้ตรงกับสำนวนใด

1.4 ให้บันทึกข้อที่.....สำนวนไทยข้อนั้นคือ.....
ความหมาย.....นำสำนวนไทยนี้ไปเป็นข้อคิดในเรื่องใดบ้าง โดยเขียนลงใน
ใบงานที่แจกให้

- 1.5 นำเสนอคนละ 2 สำนวน
- 1.6 ผู้นำกิจกรรมสรุปความรู้ และเชื่อมโยงไปสู่การนำไปใช้

ฐานที่ 2 English is Fun(15 นาที)

- 2.1 ให้ผู้เรียน/ผู้ร่วมกิจกรรม ดูภาพที่แจกให้ แล้วเติมคำศัพท์
ลงในช่องว่าง 5 ข้อ (มีมากกว่านี้ก็ได้ ขึ้นอยู่กับเวลา)
- 2.2 ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษกับครูเจ้าของภาษา

ฐานที่ 3 จำนวนประชากรอาเซียน (15 นาที)

- 3.1 ให้ผู้เรียน/ผู้ร่วมกิจกรรมนำข้อมูลประชากรในแต่ละประเทศ
ในกลุ่มอาเซียนที่แจกให้วิเคราะห์ข้อมูล และตอบคำถามลงในช่องว่าง
- 3.2 ส่งแบบบันทึกให้ผู้ร่วมกิจกรรม/ครูตรวจความถูกต้อง
- 3.3 ผู้นำกิจกรรมสรุปเรื่องประชากรของประเทศสมาชิกอาเซียน

ฐานที่ 4 สกุลเงินในอาเซียน (30 นาที)

4.1 ให้ผู้เรียน/ผู้ร่วมกิจกรรม ศึกษาธนบัตรสกุลเงินในแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน วิเคราะห์ข้อมูลภาพที่อยู่ในธนบัตรและค่าของสกุลเงินประเทศนั้น

4.2 ตอบคำถามลงในกระดาษบันทึกที่แจกให้

4.3 สมาชิกออกมานำเสนอ

4.4 ผู้นำกิจกรรมสรุปความรู้ที่ได้ อธิบายโดยยกตัวอย่างประกอบด้วย

ฐานที่ 5 ธงชาติประจำอาเซียน (1 ชั่วโมง)

5.1 ให้ผู้เรียน/ผู้ร่วมกิจกรรม ศึกษาธงชาติของแต่ละประเทศให้ครบทั้ง 10 ประเทศจากหนังสือ และธงชาติ

5.2 ให้เลือกระบายสีธงชาติคนละ 3 ประเทศลงในกระดาษที่แจกให้

5.3 ให้ออกลักษณะและหาความหมายของธงชาติประเทศนั้น ๆ โดยศึกษาได้จากหนังสือและสื่ออื่นๆที่จัดไว้ในฐานการเรียนรู้ประกอบ

5.4 ผู้นำกิจกรรมอธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ของธงอาเซียนและลักษณะธงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน มีการซักถามความรู้หรือใช้เกมแข่งขันความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ให้ผู้เรียน/ร่วมกิจกรรมได้ผ่อนคลาย

8. การวัดและประเมินผล

1. วัดความรู้ ได้แก่ ทดสอบความรู้ก่อนเรียน – หลังเรียน ตอบคำถามแบบอัตนัย เติมคำลงในช่องว่าง ตามลักษณะของกิจกรรม

2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ เช่น การแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วม ความสนใจ ใฝ่หาความรู้ กล้าแสดงออก ความร่วมมือ เป็นต้น

3. ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรม

กระบวนการดำเนินงาน

1. ประชุมชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบการจัดกิจกรรม
  2. จัดตั้งคณะทำงานวางแผนการดำเนินงานเน้นให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
  3. ประชุมคณะทำงานและคณะวิทยากรประจำฐาน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมฐานการเรียนรู้
  4. จัดเตรียมสถานที่ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ แบบบันทึกการเรียนรู้และเอกสารประกอบในแต่ละฐาน
  5. ดำเนินการจัดกิจกรรม
    - 5.1 ชมวีดิทัศน์ความเป็นมาของประชาคมอาเซียนประมาณ 25 นาที
    - 5.2 วิทยากรสรุปจากการชมวีดิทัศน์โดย Power point Asean 20 นาที
    - 5.3 ทำแบบทดสอบความรู้อาเซียน จำนวน 10 ข้อ 10 นาที
    - 5.4 เฉลยแบบทดสอบความรู้อาเซียน
    - 5.5 แจกแบบบันทึกการเรียนรู้ให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน พร้อมทั้งให้เขียนชื่อ – นามสกุลให้เรียบร้อย
    - 5.6 แนะนำวิทยากรประจำฐาน จำนวน 5 ฐาน ๆ ละ 2 คน
    - 5.7 แนะนำวิธีการบันทึกการเรียนรู้ จำนวน 5 ฐานการเรียนรู้ ดังนี้
- ฐานที่ 1 ล้วงลับจับสำนวนไทย
  - ฐานที่ 2 English is fun
  - ฐานที่ 3 จำนวนประชากรในอาเซียน
  - ฐานที่ 4 สกุลเงินในอาเซียน
  - ฐานที่ 5 ธงชาติประจำอาเซียน

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมล้วงลับจับสำนวนไทย
.ใบงานที่.....

*****

คำชี้แจง ให้จับฉลากในโหลแก้ว 2 ครั้ง แล้วศึกษาความหมายของสำนวนไทย
พร้อมบันทึกลงในกรอบด้านล่างนี้

ครั้งที่ 1 ข้าพเจ้าล้วงลับจับสำนวนไทยได้ข้อที่.....
สำนวนไทยข้อนั้น คือ.....
ความหมาย.....
.....
สามารถนำสำนวนไทยนี้ไปเป็นข้อคิดในเรื่อง.....
.....

ครั้งที่ 2 ข้าพเจ้าล้วงลับจับสำนวนไทยได้ข้อที่.....
สำนวนไทยข้อนั้น คือ.....
ความหมาย.....
.....
สามารถนำสำนวนไทยนี้ไปเป็นข้อคิดในเรื่อง.....
.....

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 😞

สุภาษิตสำนวนไทย

“ทำนาบนหลังคน”

หมายถึง

หาประโยชน์ใส่ตนโดยการขูดรีดผู้อื่น

“กระต่ายหมายจันทร์”

หมายถึง

ผู้ชายหมายปองผู้หญิงที่ฐานะดีกว่า

“ช้างตายทั้งตัวเอาใบัวมาปิด”

หมายถึง

ความชั่วหรือความผิดร้ายแรงที่คนรู้
ทั่วกันแล้ว จะปิดอย่างไรก็ไม่มิด

“ปิดทองหลังพระ”

หมายถึง

ทำความดีแต่ไม่ได้รับการยกย่อง
เพราะไม่มีใครเห็นคุณค่า

“คางคกขึ้นวอ”

หมายถึง

คนมีฐานะต่ำต้อย พอได้ดีก็ได้ดีก็มัก
แสดงกิริยา อวดดีจนลืมหิว

“ลูกไก่ในกำมือ”

หมายถึง

ผู้ตกอยู่ในอำนาจ
ไม่มีทางต่อสู้

“เชิญครกขึ้นภูเขา”

หมายถึง

ทำงานที่ยากเกินความสามารถของ
ตนเอง

“เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง”

หมายถึง

ทำเลียนแบบคนใหญ่
คนโตหรือคนมั่งมีทุกอย่างที่ตนไม่มี
กำลังทรัพย์หรือความสามารถพอ

“แกว่งเท้าหาเสี้ยน”

หมายถึง

หาเรื่องเดือดร้อน
ใส่ตัวเอง

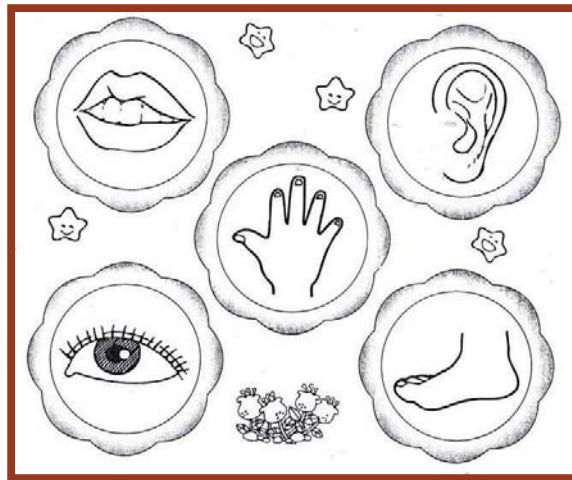

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรม English is fun
ใบงานที่.....

*****

ชื่อ- นามสกุล.....

คำชี้แจง ดูรูปภาพแล้วใส่คำตอบลงในช่องว่าง
(feet ears hands eyes mouth)

1. I can see with my.....
2. I can hear with my.....
3. I can eat with my.....
4. I can touch with my.....
5. I can walk with my.....

Show your feelings ☺ ☹ 😐

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมจำนวนประชากรในอาเซียน
ใบงานที่.....

*****

ข้อมูลประชากรในประเทศอาเซียนปี 2553

ประเทศ	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ประเทศ	จำนวนประชากร (ล้านคน)
ไทย	65.93	ลาว	6.00
บรูไน	0.41	เวียดนาม	89.57
เมียนมาร์	58.38	สิงคโปร์	5.08
ฟิลิปปินส์	101.80	อินโดนีเซีย	243.00
มาเลเซีย	28.90	กัมพูชา	14.14

จากข้อมูลด้านบน ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประเทศ.....มีจำนวนประชากรมากที่สุด
2. ประเทศ.....มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด
3. ประเทศลาวมีจำนวนประชากร.....คน
4. ประเทศไทยมีจำนวนประชากรอยู่ในลำดับที่.....ของอาเซียน
5. ประเทศไทยมีจำนวนประชากรมากกว่าประเทศเมียนมาร์จำนวน.....คน

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 😞

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมสกุลเงินในอาเซียน
ใบงานที่.....

*****

คำชี้แจง เติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เงินเวียดนาม 691 ต่งประมาณ 1 บาทไทย
เงินบาทไทย 20 บาท เท่ากับ.....ต่ง

เงินสิงคโปร์ 1 ดอลลาร์สิงคโปร์ ประมาณ 23.47 บาท
ไทย
เงินบาทไทย 100 บาท เท่ากับ.....ดอลลาร์สิงคโปร์

เงินเมียนมาร์ 24 จ๊าดประมาณ 1 บาทไทย
เงินบาทไทย 200 บาท เท่ากับ.....จ๊าด

เงินลาว 250 กีบ ประมาณ 1 บาทไทย
เงินบาทไทย 50 บาท เท่ากับ.....กีบ

เงินกัมพูชา 130 เรียลประมาณ 1 บาทไทย
เงินบาทไทย 300 บาท เท่ากับ.....เรียล

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 😞

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน
ใบงานที่.....

*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติอินโดนีเซีย บอกลักษณะและหาความหมายของ
ธงชาติอินโดนีเซีย

Indonesia	ลักษณะของธงชาติอินโดนีเซีย
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ความหมายของธงชาติอินโดนีเซีย</p>	
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน

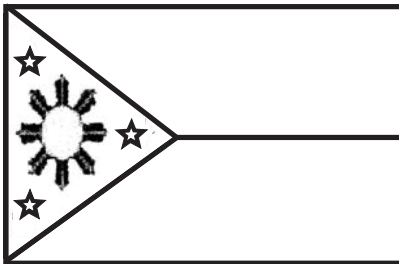

*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติฟิลิปปินส์ บอกลักษณะและหาความหมายของธงชาติ
ฟิลิปปินส์

Philippines

ลักษณะของธงชาติฟิลิปปินส์

.....

.....

.....

.....

.....

ความหมายของธงชาติฟิลิปปินส์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมธงชาติประเทศไทยอาเซียน

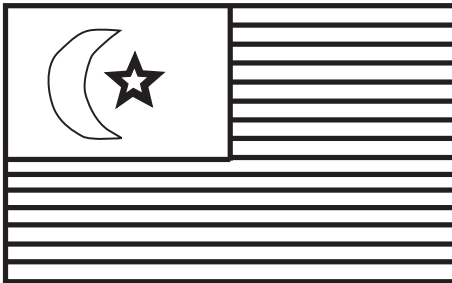

*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติมาเลเซีย บอกลักษณะและหาความหมายของธงชาติมาเลเซีย

Malaysia

ลักษณะของธงชาติมาเลเซีย

.....

.....

.....

.....

.....

ความหมายของธงชาติมาเลเซีย

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกการเรียนรู้

กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน

*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติสิงคโปร์ บอกลักษณะและหาความหมายของธงชาติสิงคโปร์

Singapore

ลักษณะของธงชาติสิงคโปร์

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความหมายของธงชาติสิงคโปร์

.....
.....
.....
.....

บันทึกการเรียนรู้

กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน

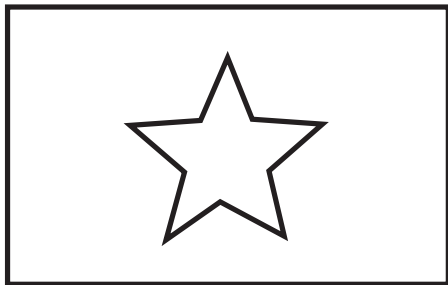
*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติเวียดนาม บอกลักษณะและหาความหมายของ
ธงชาติเวียดนาม

Vietnam

ลักษณะของธงชาติเวียดนาม

.....
.....
.....
.....
.....

ความหมายของธงชาติเวียดนาม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

บันทึกการเรียนรู้

กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน

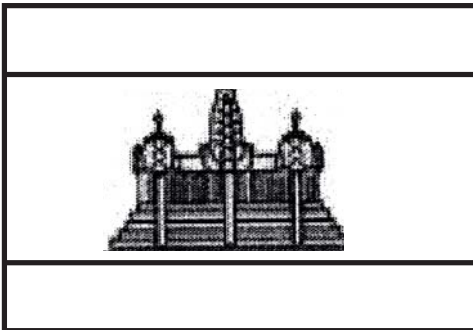
*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติกัมพูชา บอกลักษณะและหาความหมายของธงชาติ
กัมพูชา

Cambodia

ลักษณะของธงชาติกัมพูชา

.....
.....
.....
.....
.....

ความหมายของธงชาติกัมพูชา

.....
.....
.....
.....
.....

บันทึกการเรียนรู้

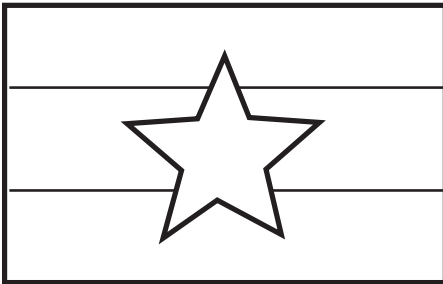
กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน

*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติเมียนมาร์ บอกลักษณะและหาความหมายของ
ธงชาติเมียนมาร์

Myanmar

ลักษณะของธงชาติเมียนมาร์

.....
.....
.....
.....
.....

ความหมายของธงชาติเมียนมาร์

.....
.....
.....
.....
.....
.....

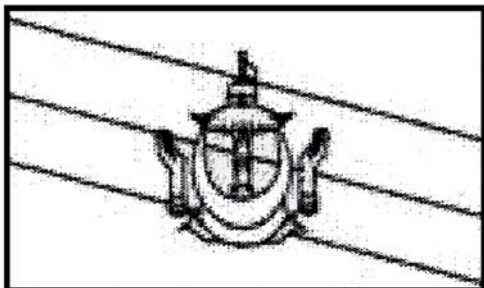
บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน

*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติบรูไน บอกลักษณะและหาความหมายของธงชาติบรูไน

Brunei

ลักษณะของธงชาติบรูไน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความหมายของธงชาติบรูไน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

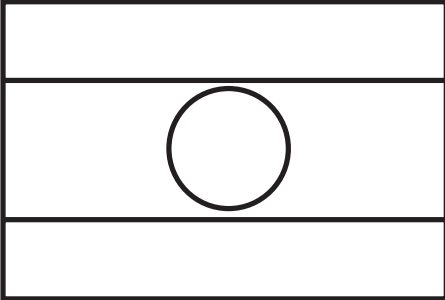

บันทึกการเรียนรู้
กิจกรรมธงชาติประเทศอาเซียน

*****

คำชี้แจง ให้ระบายสีธงชาติลาว บอกลักษณะและหาความหมายของธงชาติลาว

Laos	ลักษณะของธงชาติลาว
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ความหมายของธงชาติลาว</p>	
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนี้ ☀️ 😊 😐 😞

แบบทดสอบ

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สู่อาเซียน

*****

ชื่อ- นามสกุล.....

คำชี้แจง ให้ ล้อมรอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. อาเซียนคืออะไร

- ก. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ข. องค์การแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ค. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ง. ประชาชาติมวลรวมแห่งทวีปเอเชียใต้

2. สัญลักษณ์ของอาเซียนคืออะไร

- ก. รวงข้าว 10 รวง
- ข. รวงข้าว 11 รวง
- ค. ต้นข้าว 10 ต้น
- ง. ต้นข้าว 11 ต้น

3. บุคคลที่ถือว่าเป็นผู้ก่อตั้งอาเซียนแรกเริ่มคือใคร

- ก. ดร.ถนัด คอมันต์
- ข. นายสุภชัย พานิชภักดิ์
- ค. ดร.มหาเดย์ มูฮัมหมัด
- ง. ดร.ยูซุปต์ แวดาโอะ

4. ข้อใดคือ อาเซียน (ASEAN)

- ก. Asia South East Association Nations
- ข. Association of South East Asian Nation
- ค. Asia South East Association National
- ง. Association for South East Asian National

เฉลยแบบทดสอบ

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สู่อาเซียน

*****

1. อาเซียนคืออะไร
  - ค. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. สัญลักษณ์ของอาเซียนคืออะไร
  - ก. รวงข้าว 10 รวง
3. บุคคลที่ถือว่าเป็นผู้ก่อตั้งอาเซียนแรกเริ่มคือใคร
  - ก. ดร.ถนัด คอมันต์
4. ชื่อใดคือ อาเซียน (ASEAN)
  - ข. Association of South East Asian Nation
5. สมาชิกอาเซียนมีกี่ประเทศ
  - ก. 10 ประเทศ
6. เริ่มแรกอาเซียน (ASEAN) จัดตั้งโดยประเทศสมาชิกกี่ประเทศ
  - ข. 5 ประเทศ
7. ประเทศใดไม่ใช่กลุ่มสมาชิกอาเซียน
  - ง. ทิมอร์-เลสเต
8. ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกล่าสุดของอาเซียนคือ
  - ค. กัมพูชา
9. ชื่อใดเป็นความสำคัญของไทยที่มีต่ออาเซียน
  - ข. เป็นหนึ่งในประเทศผู้ก่อตั้งอาเซียน
10. คำขวัญของอาเซียนคือชื่อใด
  - ก. หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม

แบบประเมินความพึงพอใจ
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....

- คำชี้แจง
1. แบบประเมินความพึงพอใจกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สู่อาเซียนนี้ เป็น การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน/ผู้ร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการ พัฒนาการ จัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
  2. แบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจ
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ 1. อายุต่ำกว่า 15 ปี 2. อายุ 16 - 25 ปี
 3. อายุ 26 - 35 ปี
3. ระดับการศึกษา 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา
 3. ปริญญาตรี 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. อาชีพ 1. นักเรียน/นักศึกษา/นศ.กศน.
 2. รับจ้าง/บริษัท
 3. ค้าขาย
 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความพึงพอใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านเพียงคำตอบเดียว

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ส่งเสริมให้ผู้เรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีนิสัยรักการอ่าน					
2.	พัฒนาศักยภาพผู้เรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ให้เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
3.	ส่งเสริมให้ผู้เรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
4.	ระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม					
5.	การประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรม					
6.	ผู้เรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม ในกิจกรรม					
7.	สื่อ/วัสดุ อุปกรณ์ มีความหลากหลาย/ เพียงพอและเหมาะสม					
8.	วิทยากรมีเทคนิคและการถ่ายทอดความรู้					

9.	ผู้เรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
10.	ผู้เรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจกับกิจกรรมนี้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนะ

ภาคผนวก

จรรยาบรรณบรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถาบันที่มีเกียรติและเป็นแหล่งบริการความรู้ที่มีคุณค่าในสังคม ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาห้องสมุด เพื่อสร้างความมั่นคงแก่สถาบันห้องสมุดและเพื่อให้สถาบันห้องสมุด เป็นที่เชื่อถือของประชาชน สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เห็นสมควรกำหนดจรรยาบรรณ สำหรับบรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดทุกตำแหน่งไว้ดังต่อไปนี้

* หมวดที่ 1 จรรยาบรรณต่อผู้ใช้

1. ให้คำนึงถึงความสะดวกสบายของผู้ใช้ก่อนสิ่งอื่น
2. ให้ใช้ชีวิตที่ได้ศึกษามาให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้อย่างเต็มความสามารถ
3. ให้ความเสมอภาคแก่ผู้ใช้ โดยไม่คำนึงถึง ฐานะ เชื้อชาติ ศาสนา สังคม

* หมวดที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

1. ไม่ประพฤติหรือกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในวิชาชีพของตน
2. ต้องศึกษาและแสวงหาความรู้ เพื่อให้ตนมีวุฒิเข้าขั้นมาตรฐานที่สถาบันวิชาชีพกำหนดไว้และหมั่นเพียรฝึกฝนทักษะ ตลอดจนจนหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน
3. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมเกียรติคุณของวิชาชีพ ผู้ร่วมอาชีพและเพื่อพัฒนาวิชาชีพ
4. ไม่ฝักใฝ่ในการเพิ่มพูนฐานะทางเศรษฐกิจส่วนตนจนเป็นการบั่นทอนการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ

❁ หมวดที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน

1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงาน และผู้ร่วมอาชีพ
2. ให้ความเคารพและยอมรับในข้อตกลงที่เป็นมติของที่ประชุม
3. รักษาและแสวงหามิตรภาพระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ร่วมอาชีพ
4. ในกรณีที่เป็นผู้บังคับบัญชา จะต้องยึดมั่นในคุณธรรมในการปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่มีอคติในการแต่งตั้ง การพิจารณาความดีความชอบและการลงโทษ

❁ หมวดที่ 4 จรรยาบรรณต่อสถาบัน

1. รักษาประโยชน์และชื่อเสียงของสถาบันที่ห้องสมุดสังกัดอยู่ และไม่กระทำการอันใดที่จะเป็นทางทำให้เกิดความเสื่อมเสีย
2. ร่วมมือและปฏิบัติงานด้วยดีตามนโยบายที่ผู้บังคับบัญชาได้รับมา เพื่อความก้าวหน้าของสถาบันโดยส่วนรวม
3. ไม่พึงใช้ชื่อและทรัพยากรของสถาบันเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อหมิ่นคุณะโดยมิชอบ

❁ หมวดที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

1. ควรเป็นผู้นำอย่างเข้มแข็ง เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทบาทของภาระหน้าที่ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น และการพัฒนาประเทศ
2. พร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของชุมชนด้วยการใช้วิชาชีพโดยสุจริต และไม่ให้เป็นการเสียหายต่อภาระหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่
3. พร้อมที่จะผดุงรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพและความมั่นคงของสังคม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2545.
- ตามพ์ จิตรกร. หัวใจการอ่านเล่ม 3 วาดรูปต้นไม้-ดอกไม้. กรุงเทพฯ : ไพลินบุ๊คเน็ต, 2554
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. การบริหารห้องสมุดยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :เอสอาร์พริ้นติ้งแมสโปรดักส์, 2550.
- เพ็ญพิมล คงมนต์ วารสารประชากรและการพัฒนา ปีที่ 32 ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2555 เดือน สิงหาคม – กันยายน, 2555.
- เรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป. หนังสือเล่มแรก Bookstrat Thailand. กรุงเทพฯ : ปิ่นโต พับลิชชิ่ง, 2552.
- วีระวรรณ วรรณโท. การจัดกิจกรรมห้องสมุด. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2545.
- ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย. แนวทางการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตาม ม.25. กรุงเทพฯ :สหมิตรพริ้นติ้ง, 2547.
- สุชาติดา นามวัฒน์จินดา. หัวใจการอ่าน เล่ม 2 สัตว์บก. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์, 2543.
- สุชาติดา นามวัฒน์จินดา. หัวใจการอ่าน เล่ม 4 สัตว์ปีก. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์, 2544.
- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ. คู่มือการออกแบบหลักสูตรค่าย. ลำปาง : สถาบันฯ ภาคเหนือ, 2551.
- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ. คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. ลำปาง : สถาบันฯภาคเหนือ, 2552
- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ. คู่มือการออกแบบหลักสูตรค่าย. ลำปาง : สถาบันฯ, 2551.
- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ. แนวทางการพัฒนาห้องสมุดประชาชน 3 ดี. ลำปาง : สถาบันฯ, 2553.
- สายพิน นามประจุล. เกมและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สนองต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 6: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2555.
- สำนักงาน กศน. กรอบแนวทางการดำเนินงาน “ห้องสมุด 3 ดี”. กรุงเทพฯ : รังสีการพิมพ์, ม.ป.ป.
- สุเชาว์ รักษ์วงศ์. เทคนิคการจัดบอร์ดหรือป้ายนิเทศ. ลำปาง : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ, ม.ป.ป.
- อารีเฟน อับดุลกาเดร์. ประสบการณ์การบริหารห้องสมุดให้มีชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2 สงขลา : เหมการพิมพ์สงขลา, 2550.
- เว็บไซต์ : <http://education.kapook.com/view65127.html>

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายประเสริฐ หอมดี

ผู้อำนวยการสถาบัน กศน. ภาคเหนือ

นางนาถยา ผิวมันักิจ

รองผู้อำนวยการสถาบัน กศน. ภาคเหนือ

นางณิชากร เมตาภรณ์

ครูชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน. ภาคเหนือ

ผู้เขียน

นางศิริพร อหันตะ

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กศน. อ.เมืองเพชรบูรณ์
จ.เพชรบูรณ์

นางปัญญดา ชาววงศ์ศรี

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กศน. อ.เมืองเพชรบูรณ์
จ.เพชรบูรณ์

นางลัดดา บุญดี

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กศน. อ.โพธิ์ทะเล จ.พิจิตร

นางสาวประยูร บุญทั้ง

บรรณารักษ์ชำนาญการ กศน. อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร

บรรณาธิการ

นางดวงทิพย์ แก้วประเสริฐ

ครูชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน.ภาคเหนือ

นางจิตราภรณ์ เทวะนา

บรรณารักษ์ชำนาญการ กศน.เมืองลำปาง จ.ลำปาง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางดวงทิพย์ แก้วประเสริฐ

ครูชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน. ภาคเหนือ

ผู้พิมพ์

นางศิริพร อหันตะ

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กศน. อ.เมืองเพชรบูรณ์
จ.เพชรบูรณ์

นางปัญญดา ชาววงศ์ศรี

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กศน. อ.เมืองเพชรบูรณ์
จ.เพชรบูรณ์

นางลัดดา บุญดี

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กศน. อ.โพธิ์ทะเล จ.พิจิตร

นางสาวประยูร บุญทั้ง

บรรณารักษ์ชำนาญการ กศน. อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร

ออกแบบ/รูปเล่ม

นางมุกดา ภูตาสีบ

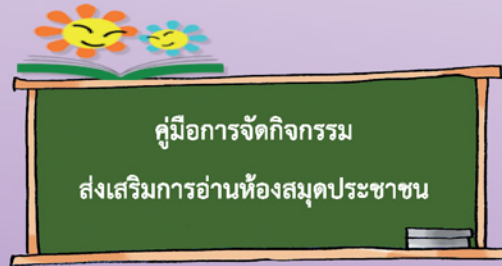
สถาบัน กศน. ภาคเหนือ

คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านห้องสมุดประชาชน
เอกสารวิชาการ ลำดับที่ 08/2557

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
www.northnfe.org โทรศัพท์ 054 224862

พิมพ์ที่ บริษัท อันลิมิต พรินติ้ง จำกัด
เลขที่ 7 ซอยลาดพร้าว 65/1 (ศรีสุข) แขวงวังทองหลาง
เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310
จำนวน 1,000 เล่ม
ออกแบบปก นางมุกดา ภูตาสีบ

